

HE 101/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisesta tehdyn yleissopimuksen hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisesta YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö Unescossa tehdyn yleissopimuksen.

Sopimuksen tavoitteena on edistää aineettoman kulttuuriperinnön suojelua, taata eri yhteisöjen, ryhmien ja yksilöiden aineettoman kulttuuriperinnön kunnioittaminen, lisätä tietoisuutta aineettomaan kulttuuriperintöön merkityksestä paikallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla ja vahvistaa siten myös keskinäistä yhteisymmärrystä sekä tarjota kansainvälistä yhteistyötä ja apua.

Sopimus edellyttää osapuolten panevan toimeen sopimuksen mukaiset määräykset, joihin kuuluvat aineettoman kulttuuriperinnön säilyttäminen, tunnistaminen, tallentaminen ja luettelointi sekä tutkimus, suojelu ja tuki aineettoman kulttuuriperinnön vahvistamiseksi. Lisäksi osapuolten tulee tarjota ai-

neetonta kulttuuriperintöä koskevaa koulutusta ja tutkimusta sekä edistää eri toimijoiden välistä yhteistyötä kansallisesti ja kansainvälisesti.

Sopimuksella on perustettu Unescon yhteyteen aineetonta kulttuuriperintöä edistävä rahasto, johon osapuoli sitoutuu maksamaan vähintään joka toinen vuosi summan, jonka suuruus on yksi prosentti valtion vuosittain maksamasta Unescon jäsenmaksusta.

Sopimus tuli voimaan vuonna 2006, kun 30 Unescon jäsenvaltiota oli sen osaltaan saattanut voimaan. Suomen osalta sopimus tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun sopimuksen hyväksymisasiakirja on talletettu Unescon pääjohtajan huostaan.

Esitys liittyy valtion vuoden 2013 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 JOHDANTO	3
2 NYKYTILA	3
2.1 Sopimuksen valmistelu ja Suomen neuvottelukanta	3
2.2 Sopimuksen nykytila ja Suomen nykyinen kanta	4
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	5
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	5
5 ASIAN VALMISTELU	6
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	7
1 SOPIMUKSEN SISÄLTÖ JA SEN SUHDE SUOMEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN	7
I Yleiset määräykset	7
II Yleissopimuksen hallintoelimet	7
III Aineettoman kulttuuriperinnön suojeleminen kansallisella tasolla	8
IV Aineettoman kulttuuriperinnön suojeleminen kansainvälisesti	9
V Kansainvälinen yhteistyö ja apu	9
VI Aineettoman kulttuuriperinnön rahasto	10
VII Kertomukset	10
VIII Siirtymämääräys	11
IX Loppumääräykset	11
2 VOIMAANTULO	11
3 EDUSKUNNAN SUOSTUMUKSEN TARPEELLISUUS JA KÄSITTELYJÄRJESTYS	12
LIITE	13

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Aineettomaan kulttuuriperintöön sisältyy ilmiöitä, jotka periytyvät edellisiltä sukupolvilta ja säilyvät elävinä. Tällaisia voivat olla suullisen perinteen, esittävän taiteen, sosiaaliseen elämään liittyvien käytäntöjen, rituaalien ja juhlatilaisuuksien eri muodot sekä luontoa ja maailmankaikkeutta koskevat tiedot, taidot ja käytännöt. Näiden pohjalta voi syntyä esineitä, kuten työkaluja ja käsitöitä, erilaisia ilmaisun muotoja, kuten lauluja, runoja, tansseja, tai sosiaalisen elämän ilmentymiä, kuten leikkejä ja ruokia tai ruoanvalmistustapoja.

Tällaisen kulttuuriperinnön ymmärtäminen helpottaa kulttuurien välistä dialogia ja vahvistaa ihmisten kunnioitusta erilaisista elämäntavoista. Sen tunnetuksi tekeminen on merkityksellistä silloin, kun sen myötä välitetään sukupolvelta toiselle tärkeitä tietoja ja taitoja. Erityisen tärkeää tämä on erilaisten vähemmistöjen ja valtaväestön yhteiselon sujumisen kannalta.

Aineettoman kulttuuriperinnön elävänä säilyminen voi olla myös uhattuna, jolloin sen suojelemiseksi tarvitaan erityisiä toimenpiteitä.

YK:n kasvatustieteiden ja kulttuurijärjestö Unesco hyväksyi vuonna 2003 järjestetyssä 32. yleiskokouksessaan aineettoman kulttuuriperinnön suojelemista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen. Sopimuksen tavoitteena on edistää aineettoman kulttuuriperinnön suojelua, taata eri yhteisöjen, ryhmien ja yksilöiden aineettoman kulttuuriperinnön kunnioittaminen, lisätä tietoisuutta aineettomaan kulttuuriperintöön merkityksestä paikallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla ja vahvistaa siten myös keskinäistä yhteisymmärrystä sekä tarjota kansainvälistä yhteistyötä ja apua.

2 Nykytila

2.1 Sopimuksen valmistelu ja Suomen neuvottelukanta

Aineettoman kulttuuriperinnön suojeluun oli Unescossa alettu kiinnittää lisääntyvää huomiota 1980- ja 1990-luvuilla, koska kansainvälisten sopimusten ja suositusten ei katsottu riittävällä tavalla kattavan aineettoman kulttuuriperinnön suojelua. Erityisesti katsottiin, että aineettomat ilmaukset kuten perinteiset tavat, musiikki- ja tanssiesitykset, vanhat rituaalit sekä ylipäätään kaikki vahvasti traditioon tai kulttuuriin liittyvät aineettomat ilmaukset olivat yleisen näkemyksen mukaan jääneet vaille riittävää huomiota ja suojelua.

Unescossa laadittiin vuonna 1989 suositukset perinne- ja folklorin suojelemiseksi ja vuonna 1998 Unescon hallintoneuvosto päätti, että Unesco ryhtyy julistamaan erityisiä kulttuuripaikkoja tai kulttuuri-ilmauksia ihmiskunnan aineettoman perinnön mestariteoksiksi ("Masterpieces of the Oral and Intangible Heritage of Humanity").

Aineettoman kulttuuriperinnön suojelemista koskevan yleissopimuksen valmistelun aloittamisesta päätettiin Unescon 31. yleiskokouksessa vuonna 2001.

Sopimusta valmisteltiin hallitustenvälisessä asiantuntijakokouksessa vuosina 2002 ja 2003. Valmistelun pohjana käytettiin Unescon yleissopimusta maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelemisesta vuodelta 1972, jäljempänä maailmanperintösopimus.

Suomen neuvottelukannan muodostamiseksi vuonna 2002 opetusministeriö oli vuonna 2002 pyytänyt kirjalliset kommentit kulttuurialan asiantuntijoilta ja järjestänyt asiasta keskustelutilaisuuden. Tilaisuudessa edustettuina olivat ulkoasiainministeriö, Helsingin yliopiston folkloristiikan ja yksityisoikeuden laitokset, Museovirasto, Taiteen kes-

kustoimikunta, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ja Suomen Unesco-toimikunta.

Kommenttien ja keskustelun pohjalta neuvottelukanta koostui neljästä pääkysymyksestä. Sitovaa kansainvälistä sopimusta ei pidetty hyvänä lähtökohtana aineettoman kulttuuriperinnön suojelemiselle eikä maailmanperintösopimusta pidetty sopivana mallina. Aineettoman kulttuuriperinnön kohteiden luettelointia ei katsottu riittäväksi suojelutoimenpiteeksi, ja sitä varten perustettavaa hallintomekanismia arvosteltiin raskaaksi. Lisäksi sopimusluonnoksesta puuttui merkittäviä suojelutoiminnan ulottuvuuksia, kuten aineettoman perinnön tallentamisen, tutkimuksen ja arkistointityön sekä dynaamisen ja luovan kulttuuritoiminnan tukemista koskevat toimet.

Unescon jäsenmaiden hallitustenvälisessä asiantuntijakokouksessa sopimusluonnosta kannattivat Japani ja joukko Aasian, Afrikan ja Tyynenmeren alueen maita. Nämä katsoivat luettelointitoiminnan (ns. "mestarieteloston" ylläpidon) olevan paras tapa tukea aineetonta kulttuuriperintöä.

Luonnosta kritisoivat Kanada, Australia, Iso-Britannia ja neuvotteluissa puhevaltaisena tarkkailijana ollut USA sekä kaikki Pohjoismaat. Kritiikin ydin muodostui samoista näkemyksistä kuin Suomen kritiikki. Aineettoman kulttuuriperinnön suojeluun sisältyy jo olemassa olevien kulttuuriperinnön keruumenetelmien vahvistaminen ja arkistojen, museoiden, kirjastojen toiminnan ja tutkimustoiminnan edistäminen.

Suomi vastusti myös jäsenmaiden pakollisia maksuosuuksia ja tuki ehdotusta sopimuksen toteuttamisen rahoittamisesta Unescon yleisbudjetista ja jäsenmaiden vapaaehtoisilla maksuilla.

Unescon 32. yleiskokouksessa vuonna 2003 Suomi ei ollut vakuuttunut sopimuksen tarpeellisuudesta ja maksuihin pidettyä linjaa. Suomi jätti Saksan ja eräiden muiden maiden tavoin äänestämättä.

Unescon perussäännön 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti jokaisen jäsenmaan on vuoden kuluessa esitettävä järjestön yleiskokouksen hyväksymät sopimukset ja suositukset toimivaltaisille viranomaisilleen.

Opetusministeriö ilmoitti vuonna 2004 asian valmisteluun osallistuneille ja muille asian

kannalta tärkeille tahoille, ettei Suomessa toistaiseksi ryhdytä yleissopimuksen ratifiointiin tähtääviin toimiin. Tarkoituksena oli hankkia tietoa sopimuksen toteuttamisesta ja toimivuudesta siihen liittyneissä maissa ja kansainvälisellä tasolla sekä palata ratifiointia koskevaan kysymykseen myöhemmin.

2.2 Sopimuksen nykytila ja Suomen nykyinen kanta

Sopimuksen on tähän mennessä ratifioinut 143 maata mukaan lukien useat Euroopan maat ja muut Pohjoismaat Suomea lukuun ottamatta sekä Intia, Kiina ja Japani. Suuri osa Aasian, Afrikan ja Etelä-Amerikan maista on nykyisin sopimuksen osapuolia.

Euroopan unionin maista sopimusta eivät Suomen lisäksi ole ratifioineet Alankomaat, Irlanti, Iso-Britannia ja Saksa sekä Euroopan ulkopuolisista maista Australia, Kanada ja Yhdysvallat. Saksa valmistele parhaillaan ratifiointia. Myöskään Venäjä ei ole sopimuksen osapuoli.

Viime vuosina useiden suomalaisten asiantuntijoiden näkemykset sopimuksen tarpeellisuudesta ja hyödyllisyydestä näyttävät muuttuneen myönteisemmiksi.

Vuonna 2010 opetus- ja kulttuuriministeriö keräsi tietoa sopimuksen ratifioineiden valtioiden toimeenpanokäytännöistä ja kokemuksista. Kyselyyn valittiin 12 valtiota maantieteellisen edustavuuden perusteella: Euroopan maista Itävalta, Ranska, Sveitsi, Viro ja Unkari, Etelä-Amerikasta Brasilia, Meksiko ja Peru, Afrikasta Mosambik ja Namibia, Lähi-idästä Libanon ja Aasian maista Korean tasavalta. Neljä eurooppalaista maata ja Korean tasavalta vastasivat kyselyyn. Lisäksi asian valmistelussa hyödynnettiin 20 maan vastauksia Sveitsin vuosina 2008 ja 2010 tekemiin vastaaviin kyselyihin.

Aineiston perusteella voidaan todeta, että sopimuksen toimeenpano on vuosien myötä monipuolistunut ja yhteiset tavoitteet ovat selkiytyneet. Toimeenpanosta vastaa yleensä joko maan kulttuuri- tai muu vastaava ministeriö tai olemassa oleva valtiollinen tai eivaltioallinen asiantuntijaorganisaatio. Olemassa olevaa kulttuuriperinnön suojelua koskevaa tai muuta asiaan liittyvää lainsäädäntöä ei ole tarvinnut muuttaa. Pääasiassa maat

ovat laatineet ohjausasiakirjoja ja oppaita aineettoman kulttuuriperinnön toimeenpanon toteuttamiseksi. Tiedottaminen on hoidettu sähköisesti, ja muun muassa inventaariluettelot on julkaistu sähköisissä verkoissa. Valtiot resursoivat toimeenpanoa vaihtelevasti. Alimmillaan sopimuksen toimeenpanon kustannukset ovat olleet 200 000 euron tasolla ja korkeimmillaan miljoonia euroja.

Keväällä 2011 opetus- ja kulttuuriministeriö järjesti asiantuntijoiden keskustelu- ja kuulemistilaisuuden sopimuksesta ja sen mahdollisesta voimaan saattamisesta Suomessa. Tilaisuuteen kutsuttiin kattava joukko ministeriön ulkopuolisia asiantuntijoita.

Keskusteluissa tuotiin esiin, että aineetonta kulttuuriperintöä ei Suomessa ole järjestelmällisesti tallennettu, luetteloitu eikä tutkittu. Erityisiä huolenaiheita olivat perinteisten käsitöiden katoaminen ja murteiden säilyminen.

Asiantuntijat pitivät sopimuksen voimaansaattamista kansallisen tai yhteisöjen identiteetin erityispiirteiden vahvistamisen kannalta tärkeänä tekijänä. Sopimuksen voimaansaattaminen myös vahvistaisi kansalaisyhteiskunnan merkitystä ja voisi vaikuttaa ihmisten elämään myönteisesti. Lisäksi tuotiin esiin, että kansalaisjärjestöt ovat toimijoita, joiden merkitystä sopimuksen toimeenpanossa ja aineettoman kulttuuriperinnön elävänä säilyttämisessä tulisi korostaa. Puheenvuoroissa painotettiin myös sitä, että Suomessa on uhanalaista aineetonta kulttuuriperintöä muun muassa saamelaisessa kulttuurissa. Sopimuksen voimaansaattaminen olisi myönteinen signaali kulttuuriperinnön merkityksestä globaalissa ympäristössä.

Asiantuntijat kannattivat ja kiirehtivät sopimuksen voimaansaattamista. Yhteinen näkemys oli, ettei Suomella ole riittäviä perusteita olla ratifioimatta sopimusta.

Osittain samaa alaa koskevia keskeisiä kansainvälisiä sopimuksia, joiden osapuoli Suomi on, ovat Unescon yleissopimus maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelemisesta vuodelta 1972 (SopS 19/1987), Unescon yleissopimus kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemisesta ja edistämisestä vuodelta 2005 (SopS 16/2007), Euroopan neuvoston piirissä tehty Euroopan kulttuuriyleissopimus vuodelta 1954 (SopS

6/1970) sekä Sopimus kulttuuriyhteistyöstä Islannin, Norjan, Ruotsin, Suomen ja Tanskan välillä vuodelta 1971 (SopS 60/1971).

Suomella ei ole samaa alaa koskevia kahdenvälisiä sopimuksia.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tarkoituksena on saattaa sopimus Suomen osalta voimaan. Tavoitteena on, että Suomi ryhtyy sopimuksen toimeenpanoon vuoden 2013 aikana.

Sopimuksen pääasiallisten tavoitteiden mukaisesti osapuoli säilyttää ja tunnistaa aineetonta kulttuuriperintöä, tallentaa ja luettelee sekä tutkii, suojelee ja tukee sitä. Lisäksi osapuolen tulee tarjota koulutusta ja tutkimusta sekä edistää eri toimijoiden välistä yhteistyötä kansallisesti ja kansainvälisesti.

Sopimuksessa määritellään luettelointinnettelyt, joita ovat säännöllisesti päivitettävät aineettoman perinnön kansalliset luettelot, kansainvälinen aineettoman kulttuuriperinnön luettelo ja kansainvälinen uhanalaisen aineettoman kulttuuriperinnön luettelo.

Sopimuksella on perustettu aineettoman kulttuuriperinnön rahasto, johon sopimuksen osapuolet maksavat joka toinen vuosi maksun, jonka suuruudesta sopimuksen 4 artiklassa tarkoitettu yleiskokous päättää. Maksu on korkeintaan yksi prosentti valtion jäsenmaksusuudesta Unescolle. Sopimuksen voimaansaattamisen yhteydessä osapuoli voi kuitenkin ilmoittaa, ettei maksu ole sitova. Tällaisen ilmoituksen tehneen jäsenvaltion tulee kuitenkin sopimuksen mukaan joka toinen vuosi maksaa rahastoon käytännössä samansuuruinen maksu kuin jos ilmoitusta ei olisi tehty. Yksikään osapuoli ei ole tehnyt sopimuksessa tarkoitettua ilmoitusta. Myöskään Suomen osalta tällaista ilmoitusta ei esitä tehtäväksi.

4 Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole suoranaisia organisatorisia vaikutuksia.

Esityksen taloudelliset vaikutukset koskevat sopimuksen toimeenpanoa ja osapuolen velvollisuutta maksaa 26 artiklan mukaisesti vähintään joka toinen vuosi sopimuksessa

perustettuun aineetonta kulttuuriperintöä edistävään rahastoon summa, joka on suuruudeltaan yksi prosentti Suomen valtion Unescon vuotuisesta jäsenmaksusta.

Suomen vuotuinen jäsenmaksu Unescolle on noin 1 600 000 euroa. Vähintään joka toinen vuosi edellä mainittuun rahastoon maksettavan maksun suuruuden arvioidaan olevan noin 16 000 euroa. Maksun kustannusvaikutukset kohdentuisivat valtion talousarvion momentille 29.01.66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha).

Sopimuksen täytäntöönpanon velvoittavien toimenpiteiden järjestämisen vuotuisten kustannusten arvioidaan olevan 124 000 euroa. Arvio perustuu muiden maiden toimeenpanoa koskeviin tietoihin aineettoman kulttuuriperinnön luetteloinnin, tallentamisen ja tutkimuksen sekä tiedonvälityksen järjestämisestä. Täytäntöönpanon kustannukset kohdentuisivat valtion talousarvion momentille 29.80.50. Eräät avustukset.

Lisäksi sopimuksen 27 artiklan mukaan osapuoli voi halutessaan maksaa rahastoon myös ylimääräisen vapaaehtoisen maksun, josta tulee tehdä hyvissä ajoin ilmoitus hallitustenväliselle komitealle. Opetus- ja kulttuuriministeriön arvion mukaan tässä vaiheessa ei Suomen osalta pidetä tarpeellisena maksaa ylimääräistä vapaaehtoista maksua. Tältä osin esityksen ei katsota aiheuttavan taloudellisia vaikutuksia valtion talousarviossa.

5 Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu opetus- ja kulttuuriministeriössä. Ehdotuksen valmisteluvaiheessa on otettu huomioon asiantuntijoiden keskustelu- ja kuulemistilaisuudessa 15 päivänä helmikuuta 2011 esittämät näkemykset. Kuulemistilaisuudessa oli läsnä asiantuntijoita maa- ja metsätalousministeriöstä, ympäristöministeriöstä, Kansallisarkistosta, Kansallisesta audiovisuaalisesta arkistosta, Kansalliskirjastosta, Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksesta, Museovirastosta, Metsähallituksesta, Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskuksesta, Jyväskylän yliopistosta, Sibelius-Akatemiasta, Folklore Suomi Finland ry:stä, Kalevalaseura-säätiöstä, Kirjailijaliitto ry:stä, Luovien alojen verkostosta, saamelaiskäräjistä, Suomalaisen Kirjallisuuden Seurasta, Suomen Antropologinen Seura ry:stä, Suomen Kotiseutuliitto ry:stä, Suomen museoliitto ry:stä, Suomen teatterit ry:stä ja Suomen Unesco-toimikunnasta.

Esityksen valmisteluvaiheessa on lisäksi käyty keskusteluja oikeusministeriön, ulkoasiainministeriön ja valtiovarainministeriön virkamiesten kanssa. Saadut kommentit on otettu huomioon.

Asian valmistelun aikana järjestettyjen kuulemistilaisuuksien vuoksi erillisen lausuntokierroksen järjestämistä ei ole pidetty tarpeellisena.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Sopimuksen sisältö ja sen suhde Suomen lainsäädäntöön

Johdanto. Johdantokappaleissa asetetaan aineeton kulttuuriperintö kulttuurisen moninaisuuden päälähteeksi ja kestäväen kehityksen takeeksi. Johdannossa korostetaan aineettoman ja aineellisen kulttuuriperinnön välillä vallitsevaa syvää keskinäistä riippuvuutta. Lisäksi johdannossa muistutetaan aineetonta kulttuuriperintöä uhkaavista yleismaailmallisista ilmiöistä, kuten globalisaatiosta, yhteiskunnallisista ja sosiaalisista muutoksista sekä suvaitsemattomuudesta.

Johdantokappaleissa tunnustetaan myös yhteisöjen – erityisesti alkuperäisyhteisöjen, ryhmien ja yksilöiden rooli aineettoman kulttuuriperinnön suojelun, säilymisen, ylläpidon ja elvyttämisen kannalta. Näiden toiminnan kannustamista pidetään erityisen tärkeänä ja kulttuurista moninaisuutta ja inhimillistä luovutusta rikastuttavana voimana.

I Yleiset määräykset

1 artikla. *Yleissopimuksen tavoitteet.* Artikla sisältää yleissopimuksen tavoitteet, joista tärkein on aineettoman kulttuuriperinnön suojelu. Sopimuksen tavoitteena on lisäksi kunnioittaa aineetonta kulttuuriperintöä koskevia yhteisöjä, ryhmiä ja yksilöitä, lisätä aineettomaan kulttuuriperintöön liittyvän tietoisuuden merkitystä paikallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla sekä tarjota kansainvälistä yhteistyötä ja apua aineettoman kulttuuriperinnön suojelemiseksi ja yleisen ymmärryksen varmistamiseksi.

2 artikla. *Määritelmät.* Artiklassa määritellään aineeton kulttuuriperintö, sen pääasialliset esiintymisalajat, suojelu, valtio-osapuolet sekä sellaiset maantieteelliset alueet, jotka artiklan 33 nojalla voivat tulla sopimuksen osapuoliksi.

Artiklan 1 kohdan mukaan "aineeton kulttuuriperintö" tarkoittaa käytäntöjä, ilmentymiä, ilmaisuja, tietoja, taitoja sekä välineitä, esineitä sekä näihin liittyviä paikkoja, joita

yhteisöt, ryhmät, ja joissakin tapauksissa yksilöt, tunnistavat osaksi omaa kulttuuriperintöään. Sukupolvelta toiselle välittynyt perintö muuttuu yhteisöjen ja ryhmien vuorovaikutuksessa ympäristön, heidän menneisyytensä ja luonnon kanssa.

Artiklan 2 kohdan mukaan aineetonta kulttuuriperintöä esiintyy muun muassa suullisen perinteen ja ilmausten parissa, esittävässä taiteissa, sosiaalisen elämän käytännöissä, rituaaleissa ja juhlamenoissa, luontoa ja maailmankaikkeutta koskevassa tiedossa ja näihin liittyvässä tavoissa sekä perinteisissä käsityötaitoissa.

Artiklan 3 kohdan mukaan "suojelulla" tarkoitetaan toimenpiteitä, joiden tavoitteena on varmistaa aineettoman kulttuuriperinnön elinvoimaisuus. Näihin toimenpiteisiin kuuluvat tällaisen perinnön tunnistaminen, tallentaminen, tutkimus, säilyttäminen, suojelu, edistäminen ja välittäminen erityisesti koulutuksen avulla sekä elvyttäminen.

Artiklan 4 kohdan mukaan "osapuolilla" tarkoitetaan niitä valtioita, joita tämä sopimus sitoo ja joiden välillä sopimus on saatettu voimaan.

Artiklan 5 kohdan mukaan sopimusta sovelletaan soveltuvin osin niihin maantieteellisiin alueisiin, joihin viitataan sopimuksen 33 artiklassa. Siten "osapuolilla" tarkoitetaan myös näitä alueita.

3 artikla. *Suhde muihin kansainvälisiin sopimuksiin.* Artiklan mukaan tätä sopimusta ei voida tulkita siten, että a) se millään tavalla muuttaisi tai vähentäisi vuonna 1972 tehdyllä maailmaperintösopimuksella taattua suojaa tai b) se vaikuttaisi millään tavalla niihin oikeuksiin tai velvoitteisiin, joita osapuolilla on henkisen omaisuuden oikeuksia tai ympäristön ja luonnonvarojen käyttöä koskevien sopimusten mukaisesti.

II Yleissopimuksen hallintoelimet

Sopimuksen 4—10 artiklat sisältävät yleissopimuksen hallintoelimet ja niiden toimintaa koskevat määräykset. Hallintoelimiin

kuuluvat osapuolten muodostama yleiskokous, joka vastaa sopimuksen toimeenpanosta ja yleiskokouksen valitsema 18-jäseninen hallitustenvälinen suojelukomitea. Komitean sihteeristönä toimii Unescon sihteeristö.

III Aineettoman kulttuuriperinnön suojeleminen kansallisella tasolla

Sopimuksen 11—15 artikloihin sisältyy osapuolia koskevia kansallisen toimeenpanon velvoitteita. Niitä ovat aineettoman kulttuuriperinnön suojeleminen, luettelointi, tallentaminen ja tutkimus sekä sellaisen toimijan nimeäminen, jonka tehtäviin edellä luetellut toimet kuuluvat. Suomessa kulttuuriperinnön suojeleminen ja museointi säännellään yleisellä tasolla Museovirastosta annetussa laissa (282/2004) ja museolaissa (729/1992). Arkistonmuodostajista, arkistolaitoksesta ja arkistotoimesta säädetään arkistolaissa (831/1994).

11 artikla. Osapuolten tehtävä. Artiklan a kohdan mukaan osapuolen tulee ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin turvatakseen omalla alueellaan esiintyvän aineettoman kulttuuriperinnön suojaaminen.

Artiklan b kohdan mukaan suojaaviin toimenpiteisiin kuuluvat alueella esiintyvän aineettoman kulttuuriperinnön erilaisten perustekijöiden tunnistaminen ja määrittely yhteistyössä yhteisöjen, ryhmien ja asianmukaisten ei-valtiollisten organisaatioiden kanssa.

12 artikla. Luettelointi. Artiklan 1 kohdan mukaan osapuolen tulee laatia vähintään yksi aineettoman kulttuuriperinnön ilmentymiä koskeva luettelo, jota tulee säännöllisesti päivittää ja josta tulee antaa asianmukaiset tiedot suojelukomitealle sille annettavan raportin yhteydessä.

Suomi on velvollinen toimittamaan tässä artiklassa tarkoitetut luettelot hallitustenväliselle suojelukomitealle sopimuksen mukaisen raportoinnin yhteydessä komitean määräämänä aikana.

13 artikla. Muut suojelutoimenpiteet. Artikla sisältää muita aineetonta kulttuuriperintöä suojaavia toimenpiteitä, joihin osapuolen tulee omalla alueellaan pyrkiä mutta joihin sopimus ei suoranaisesti velvoita.

Näihin toimenpiteisiin kuuluvat a) yleisen aineettoman kulttuuriperinnön edistämistä koskevan politiikan omaksuminen, b) tarpeellisten aineettomasta kulttuuriperinnöstä vastaavien toimielinten perustaminen, c) aineettoman kulttuuriperinnön tieteellisen, teknisen ja taiteellisen tutkimuksen ja tutkimusmetodien edistäminen, erityisesti uhanalaisen aineettoman kulttuuriperinnön osalta, sekä d) sellaisten tarkoituksenmukaisten oikeudellisten, teknisten, hallinnollisten ja rahoitussellisten toimenpiteiden käyttöönotto, joilla vahvistetaan ja edistetään sopimuksen toimivuutta. Viimeksi mainittuihin toimenpiteisiin kuuluvat sopimuksen mukaan aineetonta kulttuuriperintöä hallinnoivien ja välittävien instituutioiden vahvistaminen, kulttuuriperinnön saatavuuden varmistaminen perinteisiä käytäntöjä kunnioittaen sekä aineetonta kulttuuriperintöä tallentavien instituutioiden perustaminen.

14 artikla. Koulutus, tietoisuuden vahvistaminen ja valmiuksien lisääminen. Artikla sisältää määräyksiä aineetonta kulttuuriperintöä koskevan koulutuksen, tietoisuuden ja osaamisen vahvistamiseen liittyvistä toimenpiteistä, joihin osapuolen tulee pyrkiä kaikin sopivin tavoin.

Artiklan a kohdan mukaan aineettoman kulttuuriperinnön tunnistamista, kunnioittamista ja edistämistä tulee pyrkiä vahvistamaan suurelle yleisölle suunnatulla koulutuksella, tietoisuuden lisäämisellä ja tiedottamisella, aineettoman kulttuuriperinnön kannalta keskeisille yhteisöille ja ryhmille suunnatulla erityisellä koulutuksella, sekä kehittämällä valmiuksia aineettoman kulttuuriperinnön suojelemiseksi erityisesti tieteellistä tutkimusta ja säilyttämistä koskevissa kysymyksissä, sekä muilla vapaamuotoisilla tiedonlevittämistavoilla.

Artiklan b kohdan mukaan yleisölle tulee pyrkiä tiedottamaan aineetonta kulttuuriperintöä uhkaavista vaaroista ja suojelutoimenpiteistä.

Artiklan c kohdan mukaan tulee pyrkiä edistämään koulutusta, jonka tavoitteena on suojella sellaisia luonto- ja muistomerkkejä, joiden olemassaolo on välttämätöntä aineettoman kulttuuriperinnön ilmaisulle.

15 artikla. Yhteisöjen, ryhmien ja yksilöiden osallistuminen. Artiklan mukaan osapuo-

len tulee pyrkiä varmistamaan mahdollisimman laaja aineetonta kulttuuriperintöä synnyttävien, ylläpitävien ja sitä välittävien yhteisöjen, ryhmien ja tarvittaessa yksilöiden aktiivinen osallistuminen aineettoman kulttuuriperinnön suojaamista koskeviin toimenpiteisiin.

IV Aineettoman kulttuuriperinnön suojeleminen kansainvälisesti

16 artikla. *Ihmiskunnan aineettoman kulttuuriperinnön luettelo.* Artiklan 1 kohdan mukaan hallitustenvälisen komitean tulee perustaa, ylläpitää, päivittää ja julkaista osapuolten ehdotuksesta Ihmiskunnan aineettoman kulttuuriperinnön luettelo, jonka tavoitteena on tehdä aineetonta kulttuuriperintöä näkyväksi, lisätä sen merkitystä koskevaa tietoisuutta sekä kannustaa kulttuurin moninaisuutta koskevaan vuoropuheluun.

Artiklan 2 kohdan mukaan yleiskokous hyväksyy luettelon laatimisen, päivittämisen ja julkaisemisen kriteerit.

17 artikla. *Kiireellistä suojelua vaativan aineettoman kulttuuriperinnön luettelo.* Artiklan 1—3 kohtien mukaan hallitustenvälisen komitean tulee perustaa, ylläpitää, päivittää ja julkaista kiireellistä suojelua koskeva aineettoman kulttuuriperinnön luettelo ja lisätä luettelon suojelua vaativa kohde osapuolen pyynnöstä. Yleiskokouksen tulee hyväksyä myös tämän luettelon laatimista, päivittämistä ja julkaisua koskevat kriteerit.

Artiklan 3 kohdan mukaan hallitustenvälisen komitea voi lisätä luettelon äärimmäisen kiireellistä suojelua koskevan kohteen neuvoteltuaan ensin asianomaisen osapuolen kanssa. Toimenpiteen edellytyksenä on, että yleiskokous on hyväksynyt komitean esityksestä objektiiviset perusteet tällaisten kohteiden ottamiselle luettelon.

18 artikla. *Aineettoman kulttuuriperinnön suojelua koskevat ohjelmat, hankkeet ja toimet.* Artiklan mukaan kulttuuriperinnön suojelemiseksi voidaan määräjain valita kansallisia ja alueellisia ohjelmia, hankkeita tai toimia, joiden hallitustenvälisen komitea katsoo parhaiten heijastavan tämän sopimuksen periaatteita ja tavoitteita ottaen huomioon kehittyvien maiden erityistarpeet.

V Kansainvälinen yhteistyö ja apu

Sopimuksen 19—24 artikla koskevat kansainvälistä yhteistyötä ja apua sekä niiden muotoja ja ehtoja.

19 artikla. *Yhteistyö.* Artikla sisältää määräykset sopimuksen tavoitteiden toteuttamiseksi tehtävän kansainvälisen yhteistyön muodoista ja sopimuksen yhteyteen perustettavasta kansainvälisen avun järjestelmästä. Artiklassa korostetaan aineettoman kulttuuriperinnön suojelun yleistä tärkeää merkitystä ihmiskunnan kannalta ja osapuolten sitoutumista kahdenväliseen, alueelliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön.

20 artikla. *Kansainvälisen avun tarkoitukset.* Artiklassa määritellään ne tarkoitukset, joihin hallitustenvälisen komitea voi myöntää kansainvälistä apua. Artiklan mukaan apua voidaan myöntää kiireellistä suojelua koskevan aineettoman kulttuuriperinnön kohteen saamiseksi asiaa koskevaan luetteloön, 11 ja 12 artikloissa mainittujen luetteloiden valmisteluun sekä kansallisen tai alueellisen tason ohjelmiin, hankkeisiin tai muihin toimiin, joiden tavoitteena on aineettoman kulttuuriperinnön suojelu.

21 artikla. *Kansainvälisen avun muodot.* Osapuolelle myönnettävän kansainvälisen tuen muodot voivat olla suojelun eri näkökulmia koskevaa tutkimusta, asiantuntija- tai ammattilaisapua, henkilöstökoulutusta, tallentamista ja luettelointia tai muita toimenpiteitä koskevan normiston kehittämisestä tai muuta taloudellista tai teknistä apua, kuten matalakorkoisia lainoja tai lahjoituksia.

22 artikla. *Kansainvälisen avun edellytykset.* Hallitustenvälisen komitea laatii menettelytavat apupyynnöiden tutkimista varten. Menettelytavoissa eritellään tiedot, jotka pyyntöihin tulee liittää. Kiireellisyyttä vaativat pyynnöt arvioidaan ensimmäisinä. Päätöksentekoa varten hallitustenvälisen komitea pyytää tarpeelliseksi katsomansa selvitykset ja lausunnot.

23 artikla. *Kansainvälisen avun pyytäminen.* Osapuoli voi omalla alueellaan olevaa aineetonta kulttuuriperintöä koskevaa suojelutoimenpidettä varten esittää apupyynnön hallitustenväliselle komitealle. Tällainen pyyntö voidaan tehdä myös kahden tai useamman osapuolen yhteistyönä.

24 artikla. *Apua saavan osapuolen tehtävät.* Apua saavan osapuolen tulee pääsääntöisesti osallistua suojelutoimenpiteestä aiheutuvien kustannusten maksamiseen ja raportoida hallitustenväliselle komitealle saadun tuen hyödyntämisestä.

VI Aineettoman kulttuuriperinnön rahasto

25 artikla. *Rahaston luonne ja varat.* Artiklan 1 kohdan mukaan tällä sopimuksella perustetaan aineettoman kulttuuriperinnön suojelua koskeva rahasto.

Artiklan 2 kohdan mukaan rahasto perustetaan Unescon yleisten taloussääntöjen mukaisesti.

Artiklan 3 kohdan mukaan rahastoon kerätään varoja muun muassa osapuolten jäsenmaksuilla, tätä tarkoitusta varten myönnettävistä Unescon yleiskokouksen varoista, muiden valtioiden tai Yhdistyneiden Kansakuntien piirissä olevien järjestöjen ja ohjelmien, samoin kuin muiden kansainvälisten järjestöjen sekä julkisten tai yksityisten tahojen tai yksilöiden antamista maksuista, lahjoituksista tai testamenttilahjoituksista.

Artiklan 4 kohdan mukaan hallitustenvälinen komitea päättää rahaston käytöstä yleiskokouksen hyväksymien suuntaviivojen mukaisesti.

Artiklan 5 kohdan mukaan komitea voi hyväksyä avustuksia ja muunlaista tukea komitean hyväksymiin erityisiin hankkeisiin.

Artiklan 6 kohdan mukaan rahastoon annettaviin varoihin ei saa liittää sopimuksen tavoitteiden vastaisia poliittisia, taloudellisia tai muita ehtoja.

26 artikla. *Osapuolten maksut rahastoon.* Artiklan 1 kohdan mukaan osapuolen tulee vähintään joka toinen vuosi maksaa rahastoon maksu, jonka suuruus vahvistetaan yleiskokouksessa enemmistöäänestyksellä. Maksu vahvistetaan kaikille osapuolille sovellettavana yhtenäisenä prosentiosuutena niin, että maksu on korkeintaan yksi prosentti osapuolen vuotuisesta Unescon jäsenmaksusta.

Artiklan 2 kohdan mukaan osapuoli voi kuitenkin sopimuksen voimaansaattamisen yhteydessä ilmoittaa, ettei 1 kohdan mukainen maksu ole sitova.

Artiklan 4 kohdan mukaan 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen antaneen osapuolen tulee kuitenkin säännöllisesti, vähintään joka toinen vuosi, maksaa maksuosuus, jonka tulee olla suuruudeltaan niin lähellä sitä maksua, jonka osapuoli maksaisi, jos se olisi sitoutunut tämän artiklan 1 kohdan mukaiseen sopimusehtoon.

Artiklan 5 kohdan mukaan sellaista osapuolta, jolla on maksamattomia jäsenmaksuja joko kuluvalta tai sitä edeltävältä kalenterivuodelta, ei voida valita hallitustenväliseen komiteaan.

Edellä 2 kohdassa tarkoitettua rahaston maksua koskevaa ilmoitusta ei yksikään osapuoli ole tehnyt. Kansainvälisen yhteistyön toimivuuden ja yleisen edun kannalta myöskään Suomen ei ole tarkoituksenmukaista tehdä tällaista ilmoitusta. Edelleen on huomattava, että artiklan 4 kohdan säännös edellyttää käytännössä vastaavansuuruisen maksun maksamista siinä tapauksessa, että ilmoitus tehtäisiin.

27 artikla. *Vapaaehtoiset lisämaksuosuudet rahastoon.* Artiklan mukaan osapuoli, joka haluaa maksaa ylimääräisen vapaaehtoisen maksun rahastoon, tulee saattaa asia niin pian kuin mahdollista hallitustenvälisen komitean tietoon.

28 artikla. *Kansainväliset varainkeruukampanjat.* Artiklan mukaan osapuolten tulee, mikäli mahdollista, antaa tukensa rahaston hyväksi tehtäviin ja Unescon suojeluksessa järjestettäviin kansainvälisiin varainkeruukampanjoihin.

VII Kertomukset

29 artikla. *Osapuolten kertomukset.* Osapuoli on velvollinen raportoimaan hallitustenväliselle komitealle sen määräämänä ajankohtana osapuolen sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvistä lainsäädännöllisistä ja muista toimenpiteistä.

30 artikla. *Komitean kertomukset.* Hallitustenvälinen komitea on velvollinen antamaan jokaisessa yleiskokouksen istunnossa kertomuksen 29 artiklassa tarkoitettujen osapuolten kertomusten pohjalta. Komitean kertomus saatetaan myös Unescon yleiskokouksen tietoon.

VIII Siirtymämääräys

31 artikla. *Sopimuksen suhde Ihmiskunnan suullisen ja aineettoman kulttuuriperinnön mestariteoksia koskevaan julistukseen.* Artiklan mukaan komitea sisällyttää Ihmiskunnan aineetonta kulttuuriperintöä koskevaan luetteloon ihmiskunnan suullisen ja aineettoman kulttuuriperinnön mestariteoksiksi julkistetut kohteet ennen tämän sopimuksen voimaantuloa.

Artiklan mukaan tämä ei millään tavalla vaikuta tuleviin 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua luetteloa koskeviin kriteereihin.

Sopimuksen voimaantulon jälkeen ei anneta uusia julistuksia.

IX Loppumääräykset

32 artikla. *Ratifiointi ja hyväksyminen.* Unescon jäsenvaltiot voivat ratifioida tai hyväksyä sopimuksen omien valtiosääntöoikeudellisten menettelyjen mukaisesti.

Sopimuksen ratifioimis- tai hyväksymisasiakirjat talletetaan Unescon pääjohtajan huostaan.

33 artikla. *Liittyminen.* Sopimukseen voivat liittyä kaikki Unescon kuulumattomat jäsenvaltiot, jotka Unescon yleiskokous on kutsunut liittymään sopimukseen. Lisäksi artiklan 2 kohdan mukaan sopimuksen voivat liittyä sellaiset maantieteelliset alueet, jotka ovat Yhdistyneiden Kansakuntien tunnustamia itsehallintoalueita mutta joilla ei ole yleiskokouksen päätöslauselman 1514 (XV) mukaista täyttä itsenäisyyttä.

34 artikla. *Voimaantulo.* Sopimus tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun 30 ratifiointi-, hyväksymis- tai liittymisasiakirjaa on talletettu Unescon.

Myöhemmin sopimukseen liittyvien valtioiden osalta sopimus tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymisasiakirjan tallettamisesta.

35 artikla. *Liittovaltiojärjestelmät ja muut kuin yhtenäisjärjestelmät.* Artikla sisältää mainittuja järjestelmiä koskevia erityismääräyksiä.

36 artikla. *Irtisanominen.* Jokainen osapuoli voi irtisanoa sopimuksen kirjallisella ilmoituksella Unescon pääsihteerille. Irtisanominen tulee voimaan 12 kuukauden jäl-

keen ilmoituksen saapumisesta. Osapuolia koskevat taloudelliset velvoitteet päättyvät vasta irtisanomisen tultua voimaan.

37 artikla. *Tallettajan tehtävät.* Artiklan mukaan Unescon pääjohtajan tulee ilmoittaa kaikille jäsenvaltiolle sekä muille sopimuksen osapuolille kaikista ratifioimis-, hyväksymis- ja liittymisasiakirjojen tallettamisista sekä sopimuksen irtisanomisista.

38-40 artikla. *Sopimuksen muuttaminen, todistusvoimaiset tekstit ja rekisteröinti.* Sopimuksen 38 artiklaan sisältyy määräyksiä sopimuksen muuttamista koskevista menettelytavoista, hyväksymismenettelystä sekä voimaantulosta. Nämä vastaavat Unescon piirissä tehtyihin sopimuksiin vakiintuneesti sisältyviä määräyksiä.

Sopimuksen 39 artiklassa mainitaan ne yleissopimuksen kuusi kieliversiota, jotka ovat todistusvoimaisia.

Sopimuksen 40 artiklan mukaan sopimus rekisteröidään YK:n sihteeristössä.

2 Voimaantulo

Sopimus on tullut voimaan 20 päivänä kesäkuuta 2006 sen jälkeen, kun 30 ratifiointi-, hyväksymis- tai liittymisasiakirjaa oli talletettu Unescon.

Suomen osalta sopimus tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun Suomen hyväksymiskirja on talletettu Unescon pääjohtajan huostaan.

Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksyminen vaaditaan sopimuksen voimaansaattamiseksi Ahvenanmaalla, jos sopimus koskee maakunnan lainsäädäntövallan piiriin kuuluvia asioita tai jos se sisältää poikkeuksia itsehallintolakiin. Sopimuksen ala liittyy kulttuuriin sekä arkisto- ja kirjastolaitokseen, jotka Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 14 kohdan mukaan kuuluvat maakunnan lainsäädäntövaltaan. Sopimus ei sisällä lailla voimaansaattavia määräyksiä. Koska Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus sopimuksen voimaansaattamisäädökselle on kuitenkin tarpeen, jotta sopimus tulisi voimaan Ahvenanmaan maakunnassa, suostumus on hankittava sopimuksen voimaansaattamisasetuksen voimaantulolle maakunnassa.

3 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan suostumuksen. Muusta syystä eduskunnan hyväksymistä edellyttäviä määräyksiä ovat muun muassa eduskunnan budjettivaltaa sitovat kansainväliset velvoitteet (PeVL 45/2000 vp).

Sopimukseen sitoutumisen taloudelliset vaikutukset koskevat sopimuksen täytäntöönpanoa ja sopimuspuolen velvollisuutta 26 artiklan mukaisesti maksaa vähintään joka toinen vuosi sopimuksessa perustettuun aineetonta kulttuuriperintöä edistävään rahastoon summa, joka vastaa enintään yhtä prosenttia sopimuspuolen Unescon varsinaisen talousarvion mukaisesta maksuosuudesta. Suomen vuotuinen jäsenmaksu Unescolle on noin 1 600 000 euroa. Vähintään joka toinen vuosi edellä mainittuun rahastoon maksettavan maksun suuruuden arvioidaan siten olevan noin 16 000 euroa. Jäsenmaksun kustannusvaikutukset kohdentuisivat valtion talousarvion momentille 29.01.66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille. Vaikka jäsenmaksuvelvollisuus sinänsä sitoo eduskunnan budjettivaltaa, eduskunnan suostumuksen ei arvioida olevan tarpeen määräykseen sitoutumiselle, koska jäsenmaksusta aiheutuu Suomelle vain vähäisiä toistuvia kustannuk-

sia, jotka voidaan rahoittaa momentin 29.01.66 nykyisen määrärahatason puitteissa. Kysymys eduskunnan suostumuksen tarpeellisuudesta edellä mainitunlaisen, toistuvilta kustannuksiltaan vähäisen jäsenmaksuvelvollisuuden sisältävän määräyksen hyväksymiseksi on kuitenkin tulkinnanvarainen ja sillä on merkitystä myös muiden vastaavatyypisten kansainvälisten velvoitteiden hyväksymisen kannalta. Siksi olisi suotavaa, että esitys saatetaan perustuslakivaliokunnan käsiteltäväksi.

Eduskunnan suostumus on sen sijaan tarpeen kustannuksiin, joihin sopimuksen täytäntöönpano velvoittaa. Näitä ovat etenkin sopimuksen 11 artiklassa määrätyt kulttuuriperinnön dokumentointi ja luettelointi, joita ei Suomessa ole aiemmin sopimuksen edellyttämässä laajuudessa toteutettu. Täytäntöönpanokustannusten arvioidaan olevan 124 000 euroa vuodessa, ja ne kohdentuisivat valtion talousarvion momentille 29.80.50. Eräät avustukset.

Sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentin 2 virkkeessä tarkoitetulla tavalla. Sopimus voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä äänten enemmistöllä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

eduskunta hyväksyisi aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisesta Pariisissa 17 päivänä lokakuuta 2003 tehdyn yleissopimuksen.

Helsingissä 17 päivänä syyskuuta 2012

Pääministerin sijainen, valtiovarainministeri

JUTTA URPIAINEN

Kulttuuri- ja urheiluministeri *Paavo Arhinmäki*

Liite

**YLEISSOPIMUS AINEETTOMAN
KULTTUURIPERINNÖN
SUOJELEMISESTA**

Yhdistyneiden Kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön, jäljempänä Unesco, yleiskokous kokoontuneena 32. istuntoonsa Pariisissa 29 päivästä syyskuuta 17 päivään lokakuuta 2003,

viittaa olemassa oleviin ihmisoikeuksia koskeviin asiakirjoihin, erityisesti vuoden 1948 ihmisoikeuksien yleismaailmalliseen julistukseen, taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevaan kansainväliseen yleissopimukseen vuodelta 1966 sekä kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevaan kansainväliseen yleissopimukseen vuodelta 1966,

katsoo, että aineettomalla kulttuuriperinnöllä on tärkeä merkitys kulttuurisen moninaisuuden tärkeimpänä kannustimena sekä kestävän kehityksen takeena, kuten Unescon suosituksessa koskien perinnekulttuurin ja folkloren suojelemista vuodelta 1989, Unescon kulttuurista moninaisuutta koskevassa yleismaailmallisessa julistuksessa vuodelta 2001 sekä Istanbulin kolmansissa pyöreän pöydän neuvotteluissa hyväksytyssä kulttuuriministereiden julistuksessa vuodelta 2002 korostetaan,

katsoo, että aineettomalla kulttuuriperinnöllä on syvälinen yhteys aineelliseen kulttuuriperintöön ja luonnonperintöön,

tunnustaa, että kansainvälistyminen ja sosiaaliset muutokset paitsi luovat edellytyksiä uudelleenlaiselle yhteisöjenväliselle dialogille tuovat myös, samoin kuin suvaitsemattomuus, mukanaan aineettoman kulttuuriperinnön heikentymiseen, katoamiseen ja tuhoutumiseen liittyviä vakavia uhkia, mikä johtuu erityisesti kyseisen perinnön suojelemiseen varattujen resurssien vähäisyydestä,

on tietoinen yleismaailmallisesta tahdosta ja yhteisestä huolesta, mitä tulee ihmiskunnan aineettoman kulttuuriperinnön suojelemiseen,

tunnustaa, että yhteisöillä, erityisesti alkuperäiskansojen yhteisöillä, ryhmillä ja joissain tapauksissa myös yksityishenkilöillä on tärkeä rooli aineettoman kulttuuriperinnön

**CONVENTION FOR THE SAFE-
GUARDING OF THE INTANGIBLE
CULTURAL HERITAGE**

The General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization hereinafter referred to as UNESCO, meeting in Paris, from 29 September to 17 October 2003, at its 32nd session,

Referring to existing international human rights instruments, in particular to the Universal Declaration on Human Rights of 1948, the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights of 1966, and the International Covenant on Civil and Political Rights of 1966,

Considering the importance of the intangible cultural heritage as a mainspring of cultural diversity and a guarantee of sustainable development, as underscored in the UNESCO Recommendation on the Safeguarding of Traditional Culture and Folklore of 1989, in the UNESCO Universal Declaration on Cultural Diversity of 2001, and in the Istanbul Declaration of 2002 adopted by the Third Round Table of Ministers of Culture,

Considering the deep-seated interdependence between the intangible cultural heritage and the tangible cultural and natural heritage,

Recognizing that the processes of globalization and social transformation, alongside the conditions they create for renewed dialogue among communities, also give rise, as does the phenomenon of intolerance, to grave threats of deterioration, disappearance and destruction of the intangible cultural heritage, in particular owing to a lack of resources for safeguarding such heritage,

Being aware of the universal will and the common concern to safeguard the intangible cultural heritage of humanity,

Recognizing that communities, in particular indigenous communities, groups and, in some cases, individuals, play an important role in the production, safeguarding, mainte-

tuottamisessa, suojelemisessa, ylläpitämisessä ja uudelleenluomisessa ja siten myös kulttuurisen moninaisuuden ja inhimillisen luovuuden edistämisessä,

toteaa, että Unescon toiminnalla normatiivisten asiakirjojen luomiseksi kulttuuriperinnön suojelemiseksi, erityisesti yleissopimuksella maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelemisesta vuodelta 1972, on ollut kauaskantoinen vaikutus,

toteaa edelleen, että toistaiseksi ei ole olemassa monenvälistä asiakirjaa aineettoman kulttuuriperinnön suojelemiseksi,

katsoo, että kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevia nykyisiä kansainvälisiä sopimuksia, suosituksia ja päätöksiä tulee laajentaa ja täydentää uusilla, aineettomaan kulttuuriperintöön liittyvillä määräyksillä,

katsoo, että etenkin nuorempien sukupolvien kyseessä ollessa on tarpeen lisätä laajemmin tietoisuutta aineettoman kulttuuriperinnön ja sen suojelemisen tärkeydestä,

katsoo, että kansainvälisen yhteisön tulee, yhdessä tämän yleissopimuksen osapuolina olevien valtioiden kanssa, toimia aineettoman kulttuuriperinnön suojelemiseksi yhteistyön ja keskinäisen avunannon hengessä,

palauttaa mieliin Unescon aineettomaan kulttuuriperintöön liittyvät ohjelmat, erityisesti ohjelmajulistuksen ihmiskunnan suullisen ja aineettoman perinnön mestariteoksista,

katsoo, että aineettomalla kulttuuriperinnöllä on korvaamaton rooli saattaa ihmisiä lähemmäs toisiaan sekä vahvistaa ymmärrystä ja vuorovaikutusta ihmisten välillä,

hyväksyy tämän yleissopimuksen 17 päivänä lokakuuta 2003.

I. Yleiset määräykset

1 artikla – Yleissopimuksen tavoitteet

Tämän yleissopimuksen tavoitteena on:
(a) suojella aineetonta kulttuuriperintöä;

(b) varmistaa asianomaisten yhteisöjen, ryhmien ja yksilöiden kulttuuriperinnön kunnioittaminen;

(c) paikallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla parantaa yleistä tietoisuutta ai-

nance and recreation of the intangible cultural heritage, thus helping to enrich cultural diversity and human creativity,

Noting the far-reaching impact of the activities of UNESCO in establishing normative instruments for the protection of the cultural heritage, in particular the Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage of 1972,

Noting further that no binding multilateral instrument as yet exists for the safeguarding of the intangible cultural heritage,

Considering that existing international agreements, recommendations and resolutions concerning the cultural and natural heritage need to be effectively enriched and supplemented by means of new provisions relating to the intangible cultural heritage,

Considering the need to build greater awareness, especially among the younger generations, of the importance of the intangible cultural heritage and of its safeguarding,

Considering that the international community should contribute, together with the States Parties to this Convention, to the safeguarding of such heritage in a spirit of cooperation and mutual assistance,

Recalling UNESCO's programmes relating to the intangible cultural heritage, in particular the Proclamation of Masterpieces of the Oral and Intangible Heritage of Humanity,

Considering the invaluable role of the intangible cultural heritage as a factor in bringing human beings closer together and ensuring exchange and understanding among them,

Adopts this Convention on this seventeenth day of October 2003.

I. General provisions

Article 1 – Purposes of the Convention

The purposes of this Convention are:

(a) to safeguard the intangible cultural heritage;

(b) to ensure respect for the intangible cultural heritage of the communities, groups and individuals concerned;

(c) to raise awareness at the local, national and international levels of the importance of

neettoman kulttuuriperinnön merkityksestä ja varmistaa perinnön saama arvostus;

(d) tarjota kansainvälistä yhteistyötä ja apua.

the intangible cultural heritage, and of ensuring mutual appreciation thereof;

(d) to provide for international cooperation and assistance.

2 artikla – Määritelmät

Tässä yleissopimuksessa

1. "Aineettomalla kulttuuriperinnöllä" tarkoitetaan käytäntöjä, kuvauksia, ilmauksia, tietoa, taitoja – sekä niihin liittyviä välineitä, esineitä, artefakteja ja kulttuurisia tiloja – jotka yhteisöt, ryhmät ja joissain tapauksissa yksityishenkilöt tunnustavat osaksi kulttuuriperintöään. Tätä aineetonta kulttuuriperintöä, joka siirtyy sukupolvelta toiselle, yhteisöt ja ryhmät luovat jatkuvasti uudelleen suhteessa ympäristöönsä, vuorovaikutuksessa luonnon ja oman historiansa kanssa, ja se tuo heille tunteen identiteetistä ja jatkuvuudesta, edistään siten kulttuurisen moninaisuuden ja inhimillisen luovuuden kunnioitusta. Tässä yleissopimuksessa keskitytään ainoastaan sellaiseen aineettomaan kulttuuriperintöön, joka vastaa nykyisiä ihmisoikeuksia koskevia asiakirjoja sekä täyttää vaatimukset yhteisöjen, ryhmien ja yksilöiden välisestä kunnioituksesta ja kestävästä kehityksestä.

2. Edellä 1 kohdassa määritellyn "aineettoman kulttuuriperinnön" piiriin kuuluvat muun muassa seuraavat alat:

(a) suullinen perinne ja ilmaisu, mukaan lukien kieli aineettoman kulttuuriperinnön välineenä;

(b) esittävät taiteet;

(c) sosiaaliset käytännöt, rituaalit ja juhlatilaisuudet;

(d) luontoon ja maailmankaikkeuteen liittyvä tieto ja käytännöt;

(e) perinteiset käsityöläistaidot.

3. "Suojeleminen" tarkoittaa aineettoman kulttuuriperinnön elinvoimaisuuden varmistamiseksi tehtyjä toimia, mukaan lukien sen eri osa-alueiden määrittäminen, tallentaminen, tutkimus, säilyttäminen, suojelu, edistäminen, vahvistaminen ja elvyttäminen sekä niiden välittäminen etenkin virallisen koulutuksen ja epävirallisen oppimisen keinoin.

4. "Osapuolilla" tarkoitetaan valtioita, joita tämä yleissopimus sitoo ja joiden alueella

Article 2 – Definitions

For the purposes of this Convention,

1. The "intangible cultural heritage" means the practices, representations, expressions, knowledge, skills – as well as the instruments, objects, artefacts and cultural spaces associated therewith – that communities, groups and, in some cases, individuals recognize as part of their cultural heritage. This intangible cultural heritage, transmitted from generation to generation, is constantly recreated by communities and groups in response to their environment, their interaction with nature and their history, and provides them with a sense of identity and continuity, thus promoting respect for cultural diversity and human creativity. For the purposes of this Convention, consideration will be given solely to such intangible cultural heritage as is compatible with existing international human rights instruments, as well as with the requirements of mutual respect among communities, groups and individuals, and of sustainable development.

2. The "intangible cultural heritage", as defined in paragraph 1 above, is manifested in the following domains:

(a) oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage;

(b) performing arts;

(c) social practices, rituals and festive events;

(d) knowledge and practices concerning nature and the universe;

(e) traditional craftsmanship.

3. "Safeguarding" means measures aimed at ensuring the viability of the intangible cultural heritage, including the identification, documentation, research, preservation, protection, promotion, enhancement, transmission, particularly through formal and non-formal education, as well as the revitalization of the various aspects of such heritage.

4. "States Parties" means States which are bound by this Convention and among which

yleissopimus on voimassa.

5. Tämä yleissopimus pätee mutatis mutandis 33 artiklassa tarkoitetuilla alueilla, joista tulee sopimuksen osapuolia kyseisessä artiklassa olevien ehtojen mukaisesti. Tältä osin "osapuolilla" tarkoitetaan myös näitä alueita.

3 artikla – Suhde muihin kansainvälisiin sopimuksiin

Minkään tässä yleissopimuksessa ei pidä tulkita

(a) muuttavan Maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelemisesta tehtyä yleissopimusta vuodelta 1972 eikä alentavan sen taakaman suojelun tasoa sellaisten maailmanperintökohteiden osalta, joihin suoraan sisältyy jotakin aineetonta kulttuuriperintöä; eikä

(b) vaikuttavan osapuolten oikeuksiin tai velvollisuuksiin, jotka johtuvat henkisen omaisuuden oikeuksia tai biologisten tai ekologisten voimavarojen käyttöä koskevista kansainvälisistä sopimuksista, joiden osapuolina ne ovat.

II. Yleissopimuksen toimielimet

4 artikla – Osapuolten yleiskokous

1. Perustetaan osapuolten yleiskokous, jäljempänä "yleiskokous". Yleiskokous on tämän yleissopimuksen täysivaltainen toimielin.

2. Yleiskokous kokoontuu säännönmukaiseen istuntoonsa joka toinen vuosi. Se voi pitää ylimääräisen istunnon jos se näin päättää tai jos vähintään kolmannes osapuolista esittää asiaa koskevan pyynnön aineettoman kulttuuriperinnön hallitustenväliselle suojelukomitealle.

3. Yleiskokous hyväksyy omat menettelytapasääntönsä.

this Convention is in force.

5. This Convention applies mutatis mutandis to the territories referred to in Article 33 which become Parties to this Convention in accordance with the conditions set out in that Article. To that extent the expression "States Parties" also refers to such territories.

Article 3 – Relationship to other international instruments

Nothing in this Convention may be interpreted as:

(a) altering the status or diminishing the level of protection under the 1972 Convention concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage of World Heritage properties with which an item of the intangible cultural heritage is directly associated; or

(b) affecting the rights and obligations of States Parties deriving from any international instrument relating to intellectual property rights or to the use of biological and ecological resources to which they are parties.

II. Organs of the Convention

Article 4 – General Assembly of the States Parties

1. A General Assembly of the States Parties is hereby established, hereinafter referred to as "the General Assembly". The General Assembly is the sovereign body of this Convention.

2. The General Assembly shall meet in ordinary session every two years. It may meet in extraordinary session if it so decides or at the request either of the Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage or of at least one-third of the States Parties.

3. The General Assembly shall adopt its own Rules of Procedure.

5 artikla – Aineettoman kulttuuriperinnön hallitustenvälinen suojelukomitea

1. Unescoon perustetaan aineettoman kulttuuriperinnön hallitustenvälinen suojelukomitea, jäljempänä "komitea". Se koostuu kahdeksastoista yleissopimuksen osapuolen edustajasta, jotka yleiskokoukseen kokoontuneet osapuolet valitsevat neljäksi vuodeksi tämän yleissopimuksen tultua voimaan 34 artiklan mukaisesti.

2. Komitean jäsenten lukumäärä nousee 24:ään kun yleissopimuksen osapuolten lukumäärä on vähintään 50.

6 artikla – Komitean jäsenten valinta ja toimikaudet

1. Komitean jäsenten valinnassa noudatetaan tasapuolisen maantieteellisen jakauman ja kierron periaatteita.

2. Komitean jäsenet valitsee nelivuotiskaudeksi yleissopimuksen osapuolten yleiskokous.

3. Puolella ensimmäisissä vaaleissa valituista komitean jäsenistä toimikausi on kuitenkin rajattu kahteen vuoteen. Kyseiset maat valitaan arvalla ensimmäisen vaalin yhteydessä.

4. Joka toinen vuosi yleiskokous valitsee komitean jäsenistä puolet.

5. Yleiskokous valitsee myös vapautuvia paikkoja vastaavan määrän jäsenvaltioita komiteaan.

6. Komitean jäsentä ei voida valita kahdeksi perättäiseksi toimikaudeksi.

7. Komitean jäsenten tulee valita edustajikseen henkilöitä, joiden osaaminen kattaa useita aineettoman kulttuuriperinnön osa-alueita.

7 artikla – Komitean tehtävät

Komitean tehtävänä on, tämän kuitenkin vaikuttamatta toisaalla tässä yleissopimukses-

Article 5 – Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage

1. An Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage, hereinafter referred to as "the Committee", is hereby established within UNESCO. It shall be composed of representatives of 18 States Parties, elected by the States Parties meeting in General Assembly, once this Convention enters into force in accordance with Article 34.

2. The number of States Members of the Committee shall be increased to 24 once the number of the States Parties to the Convention reaches 50.

Article 6 – Election and terms of office of States Members of the Committee

1. The election of States Members of the Committee shall obey the principles of equitable geographical representation and rotation.

2. States Members of the Committee shall be elected for a term of four years by States Parties to the Convention meeting in General Assembly.

3. However, the term of office of half of the States Members of the Committee elected at the first election is limited to two years. These States shall be chosen by lot at the first election.

4. Every two years, the General Assembly shall renew half of the States Members of the Committee.

5. It shall also elect as many States Members of the Committee as required to fill vacancies.

6. A State Member of the Committee may not be elected for two consecutive terms.

7. States Members of the Committee shall choose as their representatives persons who are qualified in the various fields of the intangible cultural heritage.

Article 7 – Functions of the Committee

Without prejudice to other prerogatives granted to it by this Convention, the func-

sa annettuihin valtuuksiin:

(a) edistää yleissopimuksen tavoitteita sekä tukea ja seurata sen täytäntöönpanoa;

(b) tarjota hyviin käytäntöihin liittyvää neuvontaa sekä antaa suosituksia toimenpiteistä aineettoman kulttuuriperinnön suojelemiseksi;

(c) valmistella ja toimittaa yleiskokouksen hyväksyttäväksi luonnos suunnitelmasta rahaston varojen käytöstä 25 artiklan mukaisesti;

(d) tutkia keinoja rahaston varojen kartuttamiseksi sekä ryhtyä tätä varten tarvittaviin toimenpiteisiin 25 artiklan mukaisesti;

(e) valmistella ja esittää yleiskokouksen hyväksyttäväksi toimintaohjeita tämän yleissopimuksen täytäntöön panemiseksi;

(f) tutkia 29 artiklan mukaisesti osapuolten toimittamat kertomukset ja tehdä niistä tiivistelmät yleiskokoukselle;

(g) käydä läpi osapuolten pyynnöt ja tehdä asiaankuuluvat päätökset komitean laatimien ja yleiskokouksen hyväksymien objektiivisten valintaperusteiden perusteella seuraavista asioista:

(i) lisäykset 16, 17 ja 18 artiklassa mainittuihin luetteloihin ja ehdotuksiin;

(ii) 22 artiklan mukaisen kansainvälisen avun myöntäminen.

tions of the Committee shall be to:

(a) promote the objectives of the Convention, and to encourage and monitor the implementation thereof;

(b) provide guidance on best practices and make recommendations on measures for the safeguarding of the intangible cultural heritage;

(c) prepare and submit to the General Assembly for approval a draft plan for the use of the resources of the Fund, in accordance with Article 25;

(d) seek means of increasing its resources, and to take the necessary measures to this end, in accordance with Article 25;

(e) prepare and submit to the General Assembly for approval operational directives for the implementation of this Convention;

(f) examine, in accordance with Article 29, the reports submitted by States Parties, and to summarize them for the General Assembly;

(g) examine requests submitted by States Parties, and to decide thereon, in accordance with objective selection criteria to be established by the Committee and approved by the General Assembly for:

(i) inscription on the lists and proposals mentioned under Articles 16, 17 and 18;

(ii) the granting of international assistance in accordance with Article 22.

8 artikla – Komitean toimintatavat

1. Komitea on vastuussa yleiskokoukselle. Komitea raportoi yleiskokoukselle kaikista toimistaan ja päätöksistään.

2. Komitea hyväksyy omat menettelytapasääntönsä jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä.

3. Komitea voi perustaa tarpeellisiksi katsomaan väliaikaisia neuvoa-antavia toimielimiä avustamaan sitä tehtäviensä hoidossa.

4. Komitea voi kutsua kokouksiinsa julkisia tai yksityisiä toimijoita sekä yksityishenkilöitä, joilla on tunnustettua osaamista aineettoman kulttuuriperinnön eri osa-alueilta, kuulakseen heitä erityiskysymyksissä.

Article 8 – Working methods of the Committee

1. The Committee shall be answerable to the General Assembly. It shall report to it on all its activities and decisions.

2. The Committee shall adopt its own Rules of Procedure by a two-thirds majority of its Members.

3. The Committee may establish, on a temporary basis, whatever ad hoc consultative bodies it deems necessary to carry out its task.

4. The Committee may invite to its meetings any public or private bodies, as well as private persons, with recognized competence in the various fields of the intangible cultural heritage, in order to consult them on specific matters.

9 artikla – Neuvoo-antavien järjestöjen akkreditointi

1. Komitea ehdottaa yleiskokoukselle sellaisten kansalaisjärjestöjen akkreditointia, joilla on tunnustettua osaamista aineettoman kulttuuriperinnön alalla, niin että ne voivat toimia komitean neuvonantajina.

2. Komitea toimittaa yleiskokoukselle myös esityksen tässä akkreditoinnissa sovellettavista perusteista ja menettelyistä.

10 artikla – Sihteeristö

1. Komiteaa avustaa Unescon sihteeristö.

2. Sihteeristö laatii yleiskokouksen ja komitean asiakirjat, kokousten alustavat esityslistat sekä varmistaa päätösten täytäntöönpanon.

III. Aineettoman kulttuuriperinnön suojeleminen kansallisella tasolla*11 artikla – Osapuolten tehtävät*

Jokaisen osapuolen tulee:

(a) ryhtyä tarvittaviin toimiin aineettoman kulttuuriperinnön suojelemiseksi omalla alueellaan;

(b) 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen suojelutoimenpiteiden mukaisesti tunnistaa ja määrittää alueellaan esiintyvän aineettoman kulttuuriperinnön eri elementit yhteistyössä yhteisöjen, ryhmien ja asianmukaisten kansalaisjärjestöjen kanssa.

12 artikla – Luettelointi

1. Varmistaakseen suojelun edellyttämän määrittelyyn toteutumisen jokainen osapuoli tekee, omaan tilanteeseensa parhaiten sopivalla tavalla, yhden tai useamman luettelon aineettomasta kulttuuriperinnöstä alueellaan. Näitä luetteloita päivitetään säännöllisesti.

2. Luovuttaessaan komitealle kausittaisen kertomuksensa jokaisen osapuolen tulee 29 artiklan mukaisesti sisällyttää siihen asianmukaiset tiedot näistä luetteloista.

Article 9 – Accreditation of advisory organizations

1. The Committee shall propose to the General Assembly the accreditation of non-governmental organizations with recognized competence in the field of the intangible cultural heritage to act in an advisory capacity to the Committee.

2. The Committee shall also propose to the General Assembly the criteria for and modalities of such accreditation.

Article 10 – The Secretariat

1. The Committee shall be assisted by the UNESCO Secretariat.

2. The Secretariat shall prepare the documentation of the General Assembly and of the Committee, as well as the draft agenda of their meetings, and shall ensure the implementation of their decisions.

III. Safeguarding of the intangible cultural heritage at the national level*Article 11 – Role of States Parties*

Each State Party shall:

(a) take the necessary measures to ensure the safeguarding of the intangible cultural heritage present in its territory;

(b) among the safeguarding measures referred to in Article 2, paragraph 3, identify and define the various elements of the intangible cultural heritage present in its territory, with the participation of communities, groups and relevant nongovernmental organizations.

Article 12 – Inventories

1. To ensure identification with a view to safeguarding, each State Party shall draw up, in a manner geared to its own situation, one or more inventories of the intangible cultural heritage present in its territory. These inventories shall be regularly updated.

2. When each State Party periodically submits its report to the Committee, in accordance with Article 29, it shall provide relevant information on such inventories.

13 artikla – Muut suojelutoimenpiteet

Varmistaakseen omalla alueellaan esiintyvän aineettoman kulttuuriperinnön suojelu, kehittäminen ja edistäminen jokaisen osapuolen tulee pyrkiä:

(a) ottamaan käyttöön yleinen toimintalinjaus, jonka tavoitteena on edistää aineettoman kulttuuriperinnön merkitystä yhteiskunnassa sekä sisällyttää tällaisen kulttuuriperinnön suojelu suunnitteluohjelmiin;

(b) nimeämään tai perustamaan yksi tai useampi asiantuntijaelin alueellaan esiintyvän aineettoman kulttuuriperinnön suojelemiseksi;

(c) edistämään tieteellistä sekä tekniikan ja taiteen alan tutkimusta ja tutkimusmenetelmiä aineettoman kulttuuriperinnön tehokkaan suojelemisen tarkoituksessa, erityisesti tapauksissa, joissa aineeton kulttuuriperintö on uhatuna;

(d) ottamaan käyttöön sopivia oikeudellisia, teknologisia, hallinnollisia ja taloudellisia toimenpiteitä, joilla pyritään:

(i) edistämään aineettoman kulttuuriperinnön hallinnoimiseen kouluttavien laitosten perustamista tai niiden vahvistamista, sekä edistämään kulttuuriperinnön välittämistä aineettoman kulttuuriperinnön esittämiseen tai ilmaisemiseen tarkoitettujen foorumeiden tai paikkojen välityksellä;

(ii) varmistamaan aineettoman kulttuuriperinnön saatavuus kunnioittaen samalla tavanomaisia käytäntöjä, jotka määrittävät tietynlaisen aineettoman kulttuuriperinnön saatavuutta;

(iii) perustamaan aineettoman kulttuuriperinnön tallentamisen instituutioita ja helpottamaan niissä asioimista.

14 artikla – Koulutus, tietoisuuden vahvistaminen ja valmiuksien lisääminen

Jokainen osapuoli pyrkii kaikin asianmukaisin keinoin:

(a) turvaamaan aineettoman kulttuuriperinnön tunnistamisen, kunnioittamisen ja edistämisen yhteiskunnassa erityisesti lisäämällä:

(i) koulutus-, tietoisuuden vahvistamis- ja tiedotusohjelmia, joiden kohteena on suuri yleisö, erityisesti nuoriso;

Article 13 – Other measures for safeguarding

To ensure the safeguarding, development and promotion of the intangible cultural heritage present in its territory, each State Party shall endeavour to:

(a) adopt a general policy aimed at promoting the function of the intangible cultural heritage in society, and at integrating the safeguarding of such heritage into planning programmes;

(b) designate or establish one or more competent bodies for the safeguarding of the intangible cultural heritage present in its territory;

(c) foster scientific, technical and artistic studies, as well as research methodologies, with a view to effective safeguarding of the intangible cultural heritage, in particular the intangible cultural heritage in danger;

(d) adopt appropriate legal, technical, administrative and financial measures aimed at:

(i) fostering the creation or strengthening of institutions for training in the management of the intangible cultural heritage and the transmission of such heritage through forums and spaces intended for the performance or expression thereof;

(ii) ensuring access to the intangible cultural heritage while respecting customary practices governing access to specific aspects of such heritage;

(iii) establishing documentation institutions for the intangible cultural heritage and facilitating access to them.

Article 14 – Education, awareness-raising and capacity-building

Each State Party shall endeavour, by all appropriate means, to:

(a) ensure recognition of, respect for, and enhancement of the intangible cultural heritage in society, in particular through:

(i) educational, awareness-raising and information programmes, aimed at the general public, in particular young people;

(ii) asianomaisille yhteisöille ja ryhmille suunnattuja koulutusohjelmia;

(iii) aineettoman kulttuuriperinnön suojelemista koskevien valmiuksien parantamiseen tähtääviä toimia, joita ovat erityisesti johtaminen ja tieteellinen tutkimus; ja

(iv) epävirallista tiedonvälitystä;

(b) jakamaan kansalaisilleen tietoa aineettomaan kulttuuriperintöön kohdistuvista uhista sekä tämän yleissopimuksen päämäärien toteuttamistoimista;

(c) edistämään koulutusta sellaisten luonnollisten ympäristöjen ja tärkeiden paikkojen suojelemiseksi, joiden olemassaolo on keskeistä aineettoman kulttuuriperinnön ilmailulle.

15 artikla – Yhteisöjen, ryhmien ja yksilöiden osallistuminen

Toiminnassaan aineettoman kulttuuriperinnön suojelemiseksi jokainen osapuoli pyrkii varmistamaan tällaista kulttuuriperintöä luovien, ylläpitävien ja välittävien yhteisöjen, ryhmien ja tarpeen vaatiessa myös yksilöiden mahdollisimman laajan osallistumisen ja osallistamaan heitä aktiivisesti aineettoman kulttuuriperinnön hallintaan.

IV. Aineettoman kulttuuriperinnön suojeleminen kansainvälisellä tasolla

16 artikla – Ihmiskunnan aineettoman kulttuuriperinnön luettelo

1. Aineettoman kulttuuriperinnön paremman näkyvyyden ja sen merkitystä koskevan yleisen tietoisuuden varmistamiseksi sekä kulttuurista moninaisuutta kunnioittavan vuoropuhelun edistämiseksi komitea perustaa, osapuolten ehdotuksesta, ihmiskunnan aineettoman kulttuuriperinnön luettelon sekä päivittää ja julkaisee sitä.

2. Komitea laatii ja esittää yleiskokouksen hyväksyttäväksi luettelon perustamisen, päivittämisen ja julkaisemisen kriteerit.

(ii) specific educational and training programmes within the communities and groups concerned;

(iii) capacity-building activities for the safeguarding of the intangible cultural heritage, in particular management and scientific research; and

(iv) non-formal means of transmitting knowledge;

(b) keep the public informed of the dangers threatening such heritage, and of the activities carried out in pursuance of this Convention;

(c) promote education for the protection of natural spaces and places of memory whose existence is necessary for expressing the intangible cultural heritage.

Article 15 – Participation of communities, groups and individuals

Within the framework of its safeguarding activities of the intangible cultural heritage, each State Party shall endeavour to ensure the widest possible participation of communities, groups and, where appropriate, individuals that create, maintain and transmit such heritage, and to involve them actively in its management.

IV. Safeguarding of the intangible cultural heritage at the international level

Article 16 – Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

1. In order to ensure better visibility of the intangible cultural heritage and awareness of its significance, and to encourage dialogue which respects cultural diversity, the Committee, upon the proposal of the States Parties concerned, shall establish, keep up to date and publish a Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

2. The Committee shall draw up and submit to the General Assembly for approval the criteria for the establishment, updating and publication of this Representative List.

17 artikla – Kiireellistä suojelua vaativan aineettoman kulttuuriperinnön luettelo

1. Päämääränään asianmukaisten suojelutoimien suorittaminen komitea perustaa välitöntä suojelua edellyttävän aineettoman kulttuuriperinnön luettelon, päivittää ja julkaisee sitä sekä sisällyttää siihen kohteita osapuolten pyynnöstä.

2. Komitea laatii ja esittää yleiskokouksen hyväksyttäväksi luettelon perustamisen, päivittämisen ja julkaisemisen kriteerit.

3. Äärimmäisen kiireellisissä tapauksissa, joiden objektiiviset perusteet yleiskokous hyväksyy komitean esityksestä, komitea voi liittää kyseisen kohteen 1 kohdassa mainittuun luetteloon neuvoteltuaan asianomaisen osapuolen kanssa.

18 artikla – Ohjelmat, hankkeet ja toimet aineettoman kulttuuriperinnön suojelemiseksi

1. Komitea valitsee ja edistää säännöllisin väliajoin osapuolten ehdotusten pohjalta, komitean määrittelemien ja yleiskokouksen hyväksymien perusteiden mukaisesti sellaisia kansallisia, seudullisia ja alueellisia ohjelmia, projekteja ja toimia aineettoman kulttuuriperinnön suojelemiseksi, jotka komitean näemyksen mukaan parhaiten toteuttavat tämän yleissopimuksen periaatteita ja tavoitteita ja ottavat huomioon kehitysmaiden erityistarpeet.

2. Tätä varten komitea vastaanottaa, käsittelee ja hyväksyy osapuolten pyyntöjä kansainvälisen avun saamiseksi, sekä valmistelee niiden pohjalta ehdotukset yleiskokoukselle.

3. Komitea tukee tällaisten projektien, ohjelmien ja toimien toteutusta levittämällä hyviä käytäntöjä itse määrittämillään toimintatavoilla.

Article 17 – List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding

1. With a view to taking appropriate safeguarding measures, the Committee shall establish, keep up to date and publish a List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding, and shall inscribe such heritage on the List at the request of the State Party concerned.

2. The Committee shall draw up and submit to the General Assembly for approval the criteria for the establishment, updating and publication of this List.

3. In cases of extreme urgency – the objective criteria of which shall be approved by the General Assembly upon the proposal of the Committee – the Committee may inscribe an item of the heritage concerned on the List mentioned in paragraph 1, in consultation with the State Party concerned.

Article 18 – Programmes, projects and activities for the safeguarding of the intangible cultural heritage

1. On the basis of proposals submitted by States Parties, and in accordance with criteria to be defined by the Committee and approved by the General Assembly, the Committee shall periodically select and promote national, subregional and regional programmes, projects and activities for the safeguarding of the heritage which it considers best reflect the principles and objectives of this Convention, taking into account the special needs of developing countries.

2. To this end, it shall receive, examine and approve requests for international assistance from States Parties for the preparation of such proposals.

3. The Committee shall accompany the implementation of such projects, programmes and activities by disseminating best practices using means to be determined by it.

V. Kansainvälinen yhteistyö ja apu*19 artikla – Yhteistyö*

1. Tässä yleissopimuksessa kansainvälisellä yhteistyöllä tarkoitetaan muun muassa tietojen ja kokemusten vaihtoa, yhteishankkeita sekä osapuolille suunnatun apumekanismin luomista, jolla tuetaan niiden pyrkimyksiä suojella aineetonta kulttuuriperintöä.

2. Vaikuttamatta kansallisen lainsäädännön säännöksiin tai oikeudellisiin käytäntöihin osapuolet toteavat, että aineettoman kulttuuriperinnön suojeleminen palvelee koko ihmiskunnan etua, ja sitoutuvat yhteistyöhön tämän päämäärän edistämiseksi kahdenvälisellä, seudullisella, alueellisella ja kansainvälisellä tasolla.

20 artikla – Kansainvälisen avun tarkoitukset

Kansainvälistä apua voidaan myöntää seuraaviin tarkoituksiin:

- (a) välitöntä suojelua edellyttävän aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon liitetyn perinnön suojeleminen;
- (b) 11 and 12 artiklassa mainittujen luetteloiden valmistelu;
- (c) kansallisella, seudullisella ja alueellisella tasolla toteutettavien aineettoman kulttuuriperinnön suojelemiseen tähtäävien ohjelmien, projektien ja toimien tukeminen;
- (d) muut komitean tarpeellisena pitämät tarkoitukset.

21 artikla – Kansainvälisen avun muodot

Komitean osapuolelle myöntämän avun tulee olla 7 artiklassa mainittujen toimintaohjeiden ja 24 artiklassa tarkoitetun sopimuksen mukaista, ja sitä voidaan antaa seuraavissa muodoissa:

- (a) suojelun eri osa-alueisiin keskittyvä tutkimus;
- (b) asiantuntijoiden ja ammattilaisten tarjoama apu;
- (c) tarvittavan henkilöstön koulutus;
- (d) standardoinnissa ja muissa toimenpiteis-

V. International cooperation and assistance*Article 19 – Cooperation*

1. For the purposes of this Convention, international cooperation includes, inter alia, the exchange of information and experience, joint initiatives, and the establishment of a mechanism of assistance to States Parties in their efforts to safeguard the intangible cultural heritage.

2. Without prejudice to the provisions of their national legislation and customary law and practices, the States Parties recognize that the safeguarding of intangible cultural heritage is of general interest to humanity, and to that end undertake to cooperate at the bilateral, subregional, regional and international levels.

Article 20 – Purposes of international assistance

International assistance may be granted for the following purposes:

- (a) the safeguarding of the heritage inscribed on the List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding;
- (b) the preparation of inventories in the sense of Articles 11 and 12;
- (c) support for programmes, projects and activities carried out at the national, subregional and regional levels aimed at the safeguarding of the intangible cultural heritage;
- (d) any other purpose the Committee may deem necessary.

Article 21 – Forms of international assistance

The assistance granted by the Committee to a State Party shall be governed by the operational directives foreseen in Article 7 and by the agreement referred to in Article 24, and may take the following forms:

- (a) studies concerning various aspects of safeguarding;
- (b) the provision of experts and practitioners;
- (c) the training of all necessary staff;
- (d) the elaboration of standard-setting and

sä tarvittava apu;

(e) infrastruktuurien luominen ja niiden toiminta;

(f) laitetoimitukset ja osaaminen;

(g) muut taloudellisen ja teknologisen avun muodot mukaan lukien tarvittaessa matalakorkoisten lainojen myöntäminen ja lahjoitukset.

other measures;

(e) the creation and operation of infrastructures;

(f) the supply of equipment and know-how;

(g) other forms of financial and technical assistance, including, where appropriate, the granting of low-interest loans and donations.

22 artikla – Kansainvälisen avun edellytykset

1. Komitea päättää menettelytavan kansainvälistä apua koskevien pyyntöjen käsittelylle ja määrittelee tiedot, jotka pyyntöjen tulee sisältää, kuten kaavailut toimet ja tarvittavat avustustoimenpiteet sekä arvio niiden kustannuksista.

2. Häätapauksissa komitea käsittelee avunpyynnöt viivytyksettä.

3. Päätöksiä tehdessään komitea pyytää tarpeellisiksi katsomansa selvitykset ja lausunnot.

23 artikla – Kansainvälisen avun pyytäminen

1. Jokainen osapuoli voi toimittaa komitealle pyynnön kansainvälisen avun saamiseksi alueellaan sijaitsevan aineettoman kulttuuriperinnön suojelemiseksi.

2. Pyyntö voidaan laatia myös kahden tai useamman osapuolen yhteistyönä.

3. Pynnön tulee sisältää 22 artiklan 1 kohdassa eritellyt tiedot sekä tarvittavat asiakirjat.

24 artikla – Apua saavan osapuolen tehtävät

1. Myönnetty kansainvälinen apu säännelään tukea saavan osapuolen ja komitean välisessä sopimuksessa tämän yleissopimuksen määräysten mukaisesti.

2. Pääsääntöisesti apua saava osapuoli osallistuu omien voimavarojensa puitteissa niiden suojelutoimista aiheutuneiden kulujen jakamiseen, joiden suorittamiseen kansainvälinen apu on myönnetty.

Article 22 – Conditions governing international assistance

1. The Committee shall establish the procedure for examining requests for international assistance, and shall specify what information shall be included in the requests, such as the measures envisaged and the interventions required, together with an assessment of their cost.

2. In emergencies, requests for assistance shall be examined by the Committee as a matter of priority.

3. In order to reach a decision, the Committee shall undertake such studies and consultations as it deems necessary.

Article 23 – Requests for international assistance

1. Each State Party may submit to the Committee a request for international assistance for the safeguarding of the intangible cultural heritage present in its territory.

2. Such a request may also be jointly submitted by two or more States Parties.

3. The request shall include the information stipulated in Article 22, paragraph 1, together with the necessary documentation.

Article 24 – Role of beneficiary States Parties

1. In conformity with the provisions of this Convention, the international assistance granted shall be regulated by means of an agreement between the beneficiary State Party and the Committee.

2. As a general rule, the beneficiary State Party shall, within the limits of its resources, share the cost of the safeguarding measures for which international assistance is provided.

3. Apua saava osapuoli toimittaa komitealle raportin aineettoman kulttuuriperinnön suojeleluun saadun avun hyödyntämisestä.

VI. Aineettoman kulttuuriperinnön rahasto

25 artikla – Rahaston luonne ja varat

1. Perustetaan aineettoman kulttuuriperinnön suojelurahasto, jäljempänä "rahasto".

2. Unescon rahoitusta koskevien määräysten mukaisesti perustettu rahasto koostuu sen haltuun uskotuista varoista.

3. Rahaston varat koostuvat:

- (a) osapuolten antamista avustuksista;
- (b) Unescon yleiskokouksen kyseiseen tarkoitukseen myöntämistä varoista;
- (c) avustuksista ja lahjoituksista, joita on saatu
  - (i) muilta valtioilta;
  - (ii) Yhdistyneiden kansakuntien järjestelmään kuuluvilta järjestöiltä tai ohjelmilta, erityisesti Yhdistyneiden kansakuntien kehitysohjelmalta, sekä muilta kansainvälisiltä järjestöiltä;
  - (iii) julkisilta tai yksityisiltä yhteisöiltä tai yksityishenkilöiltä;
- (d) koroista, joita rahastolle on kertynyt;
- (e) keräysvaroista sekä rahaston hyväksi järjestettyjen tilaisuuksien tuottamista varoista;
- (f) muista varoista, jotka komitean laatimat, rahastoon sovellettavat ohjeet sallivat.

4. Komitean suorittamaa rahaston varojen käyttöä säätelevät yleiskokouksen asettamat suuntaviivat.

5. Komitea voi hyväksyä erityisiin hankkeisiin tarkoitukseltaan yleisiä tai erityisiä avustuksia ja muunlaisia tukia edellyttäen, että komitea on hyväksynyt kyseiset hankkeet.

6. Rahastoon annettaviin avustuksiin ei saa liittyä minkäänlaista poliittista, taloudellista tai muuta ehtoa, joka olisi tämän yleissopimuksen tavoitteiden vastainen.

3. The beneficiary State Party shall submit to the Committee a report on the use made of the assistance provided for the safeguarding of the intangible cultural heritage.

VI. Intangible Cultural Heritage Fund

Article 25 – Nature and resources of the Fund

1. A "Fund for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage", hereinafter referred to as "the Fund", is hereby established.

2. The Fund shall consist of funds-in-trust established in accordance with the Financial Regulations of UNESCO.

3. The resources of the Fund shall consist of:

- (a) contributions made by States Parties;
- (b) funds appropriated for this purpose by the General Conference of UNESCO;
- (c) contributions, gifts or bequests which may be made by:
  - (i) other States;
  - (ii) organizations and programmes of the United Nations system, particularly the United Nations Development Programme, as well as other international organizations;
- (iii) public or private bodies or individuals;
- (d) any interest due on the resources of the Fund;
- (e) funds raised through collections, and receipts from events organized for the benefit of the Fund;
- (f) any other resources authorized by the Fund's regulations, to be drawn up by the Committee.

4. The use of resources by the Committee shall be decided on the basis of guidelines laid down by the General Assembly.

5. The Committee may accept contributions and other forms of assistance for general and specific purposes relating to specific projects, provided that those projects have been approved by the Committee.

6. No political, economic or other conditions which are incompatible with the objectives of this Convention may be attached to contributions made to the Fund.

*26 artikla – Osapuolten maksut rahastoon**Article 26 – Contributions of States Parties to the Fund*

1. Tämän yleissopimuksen osapuolet sitoutuvat, tämän vaikuttamatta vapaaehtoiisiin lisämaksuihin, maksamaan vähintään joka toinen vuosi rahastoon maksun, jonka määrän kaikkiin valtioihin sovellettavana yhtäläisenä prosenttiosuutena vahvistaa yleiskokous. Tähän yleiskokouksen päätökseen vaaditaan niiden läsnä olevien ja äänestykseen osallistuvien osapuolten enemmistö, jotka eivät ole antaneet tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettua selitystä. Osapuolen maksuosuus ei saa missään tapauksessa olla enemmän kuin yksi prosentti kyseisen osapuolen Unescon varsinaisen talousarvion mukaisesta maksuosuudesta.

2. Tämän yleissopimuksen 32 artiklassa tai 33 artiklassa tarkoitettu valtio voi kuitenkin antaa ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa tallettamisen yhteydessä selityksen siitä, etteivät tämän artiklan 1 kohdan määräykset ole sitä sitovia.

3. Yleissopimuksen osapuoli, joka on antanut tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettua selityksen, voi peruuttaa tämän selityksen ilmoittamalla siitä Unescon pääjohtajalle. Selityksen peruuttaminen ei kuitenkaan vapauta asianomaista valtiota pakollisen maksuosuuden suorittamisesta ennen seuraavaa yleiskokousta.

4. Jotta komitea voisi suunnitella toimintansa tehokkaasti, on tämän yleissopimuksen osapuolten, jotka ovat antaneet tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettua selityksen, suoritettava maksuosuutensa säännöllisesti, vähintään joka toinen vuosi, ja tämän maksuosuuden tulisi olla suuruudeltaan mahdollisimman lähellä niitä maksuosuuksia, jotka osapuolten olisi tullut suorittaa, jos tämän artiklan 1 kohdan määräykset olisivat olleet niitä sitovia.

5. Tämän yleissopimuksen osapuoli, jonka kuluvan vuoden tai sitä välittömästi edeltäneen vuoden pakolliset tai vapaaehtoiset maksuosuudet ovat myöhässä, ei ole vaalikelpoinen komitean jäseneksi; tätä määräystä ei sovelleta ensimmäiseen vaaliin. Tällaisen

1. Without prejudice to any supplementary voluntary contribution, the States Parties to this Convention undertake to pay into the Fund, at least every two years, a contribution, the amount of which, in the form of a uniform percentage applicable to all States, shall be determined by the General Assembly. This decision of the General Assembly shall be taken by a majority of the States Parties present and voting which have not made the declaration referred to in paragraph 2 of this Article. In no case shall the contribution of the State Party exceed 1% of its contribution to the regular budget of UNESCO.

2. However, each State referred to in Article 32 or in Article 33 of this Convention may declare, at the time of the deposit of its instruments of ratification, acceptance, approval or accession, that it shall not be bound by the provisions of paragraph 1 of this Article.

3. A State Party to this Convention which has made the declaration referred to in paragraph 2 of this Article shall endeavour to withdraw the said declaration by notifying the Director-General of UNESCO. However, the withdrawal of the declaration shall not take effect in regard to the contribution due by the State until the date on which the subsequent session of the General Assembly opens.

4. In order to enable the Committee to plan its operations effectively, the contributions of States Parties to this Convention which have made the declaration referred to in paragraph 2 of this Article shall be paid on a regular basis, at least every two years, and should be as close as possible to the contributions they would have owed if they had been bound by the provisions of paragraph 1 of this Article.

5. Any State Party to this Convention which is in arrears with the payment of its compulsory or voluntary contribution for the current year and the calendar year immediately preceding it shall not be eligible as a Member of the Committee; this provision

jo komitean jäsenenä olevan valtion toimikausi päättyy tämän yleissopimuksen 6 artiklassa tarkoitettujen vaalien yhteydessä.

shall not apply to the first election. The term of office of any such State which is already a Member of the Committee shall come to an end at the time of the elections provided for in Article 6 of this Convention.

27 artikla – Vapaaehtoiset lisämaksusuudet rahastoon

Article 27 – Voluntary supplementary contributions to the Fund

Osapuolten, jotka haluavat antaa rahastoon vapaaehtoisia lisämaksusuuksia 26 artiklassa tarkoitettujen maksujen lisäksi, tulee ilmoittaa tästä komitealle niin pian kuin mahdollista, jotta se voi suunnitella toimintaansa sen mukaisesti.

States Parties wishing to provide voluntary contributions in addition to those foreseen under Article 26 shall inform the Committee, as soon as possible, so as to enable it to plan its operations accordingly.

28 artikla – Kansainväliset varainkeruukampanjat

Article 28 – International fund-raising campaigns

Osapuolet tukevat mahdollisuuksiensa mukaan kansainvälisiä varainkeruukampanjoita, joita järjestetään rahaston hyväksi Unescon alaisuudessa.

The States Parties shall, insofar as is possible, lend their support to international fund-raising campaigns organized for the benefit of the Fund under the auspices of UNESCO.

VII. Kertomukset

VII. Reports

29 artikla – Osapuolten kertomukset

Article 29 – Reports by the States Parties

Ottaen huomioon komitean määrittämät muotovaatimukset ja raportointikaudet osapuolet toimittavat komitealle kertomukset lainsäädännöllisistä ja muista tämän yleissopimuksen täytäntöön panemiseksi tehdyistä toimenpiteistä.

The States Parties shall submit to the Committee, observing the forms and periodicity to be defined by the Committee, reports on the legislative, regulatory and other measures taken for the implementation of this Convention.

30 artikla – Komitean kertomukset

Article 30 – Reports by the Committee

1. Komitea toimittaa yleiskokouksen jokaiseen istuntoon kertomuksen toiminnastaan ja 29 artiklassa tarkoitetuista osapuolten raporteista.

1. On the basis of its activities and the reports by States Parties referred to in Article 29, the Committee shall submit a report to the General Assembly at each of its sessions.

2. Kertomus annetaan tiedoksi Unescon yleiskokoukselle.

2. The report shall be brought to the attention of the General Conference of UNESCO.

VIII. Siirtymäajan lauseke

VIII. Transitional clause

31 artikla – Sopimuksen suhde ihmiskunnan suullisen ja aineettoman perinnön mestariteoksia koskevaan julistukseen

Article 31 – Relationship to the Proclamation of Masterpieces of the Oral and Intangible Heritage of Humanity

1. Komitea liittää ihmiskunnan aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon kohteet, jotka on

1. The Committee shall incorporate in the Representative List of the Intangible Cultural

julistettu ihmiskunnan suullisen ja aineettoman perinnön mestariteoksiksi ennen tämän yleissopimuksen voimaantuloa.

2. Näiden kohteiden sisällyttäminen ihmiskunnan aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon ei millään tavalla vaikuta luetteloon vastaisuudessa lisättäville kohteille luotaviin kriteereihin, joista päätetään 16 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

3. Tämän yleissopimuksen voimaantulon jälkeen asiasta ei anneta muita julistuksia.

IX. Loppumääräykset

32 artikla – Ratifiointi tai hyväksyminen

1. Tämä yleissopimus on Unescon jäsenmaiden ratifioitavissa tai hyväksyttävissä niiden valtiosääntöjen mukaisessa käsittelyjärjestyksessä.

2. Ratifioimis- tai hyväksymiskirjat talletetaan Unescon pääjohtajan huostaan.

33 artikla – Liittyminen

1. Tämä yleissopimus on avoinna liittymistä varten kaikille niille Unescon kuulumattomille valtioille, jotka Unescon yleiskokous kutsuu siihen liittymään.

2. Tämä yleissopimus on niin ikään avoinna liittymistä varten sellaisille alueille, joilla on Yhdistyneiden kansakuntien tunnustama täysi sisäinen autonomia mutta jotka eivät ole saavuttaneet täyttä itsenäisyyttä yleiskokouksen päätöslauselman 1514 (XV) mukaisesti, ja jotka ovat toimivaltaisia tämän yleissopimuksen kattamilla aloilla, kyseisiä aloja koskevien sopimusten tekeminen mukaan luettuna.

3. Liittymiskirja talletetaan Unescon pääjohtajan huostaan.

34 artikla – Voimaantulo

Tämä yleissopimus tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona kolmaskymmenes ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirja on talletettu, mutta vain niiden

Heritage of Humanity the items proclaimed “Masterpieces of the Oral and Intangible Heritage of Humanity” before the entry into force of this Convention.

2. The incorporation of these items in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity shall in no way prejudice the criteria for future inscriptions decided upon in accordance with Article 16, paragraph 2.

3. No further Proclamation will be made after the entry into force of this Convention.

IX. Final clauses

Article 32 – Ratification, acceptance or approval

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by States Members of UNESCO in accordance with their respective constitutional procedures.

2. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Director-General of UNESCO.

Article 33 – Accession

1. This Convention shall be open to accession by all States not Members of UNESCO that are invited by the General Conference of UNESCO to accede to it.

2. This Convention shall also be open to accession by territories which enjoy full internal self-government recognized as such by the United Nations, but have not attained full independence in accordance with General Assembly resolution 1514 (XV), and which have competence over the matters governed by this Convention, including the competence to enter into treaties in respect of such matters.

3. The instrument of accession shall be deposited with the Director-General of UNESCO.

Article 34 – Entry into force

This Convention shall enter into force three months after the date of the deposit of the thirtieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, but only with

valtioiden osalta, jotka ovat tallettaneet ratifi-
oimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa vii-
meistään kyseisenä päivänä. Muiden osapuol-
ten osalta yleissopimus tulee voimaan kolmen
kuukauden kuluttua siitä, kun ne ovat talletta-
neet ratifiomis-, hyväksymis- tai liittymiskir-
jansa.

*35 artikla – Liittovaltiojärjestelmät ja muut
kuin yhtenäisjärjestelmät*

Seuraavat määräykset koskevat sellaisia
osapuolia, joilla on perustuslaissa säädetty
liittovaltiojärjestelmä tai muu kuin yhtenäis-
järjestelmä:

(a) tämän yleissopimuksen niiden määräys-
ten osalta, joiden täytäntöönpano kuuluu liit-
tovaltiollisen tai keskitetyn lainsäädäntöeli-
men lainkäyttövallan piiriin, liitto- ja kes-
kushallituksen velvollisuudet ovat samat kuin
niiden osapuolten, jotka eivät ole liittovaltioi-
ta;

(b) tämän yleissopimuksen niiden määräys-
ten osalta, joiden täytäntöönpano kuuluu suu-
remman kokonaisuuden muodostavien yksi-
köiden, kuten osavaltioiden, maiden, maakun-
tien tai kantonien, lainkäyttövallan piiriin, joi-
ta kyseisen liittovaltion hallitusmuoto ei vel-
voita ryhtymään lainsäädäntötoimiin, liitto-
hallituksen on tiedotettava näiden osavaltioi-
den, maiden, maakuntien tai kantonien asian-
omaisille viranomaisille sanotuista sopimus-
määräyksistä sekä annettava suosituksensa
niiden hyväksymiseksi.

36 artikla – Irtisanominen

1. Osapuolet voivat irtisanoa tämän yleis-
sopimuksen.

2. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti
Unescon pääjohtajan huostaan talletettavalla
asiakirjalla.

3. Irtisanominen tulee voimaan kahdentois-
ta kuukauden kuluttua irtisanomiskirjan vas-
taanottamisesta. Se ei millään tavoin vaikuta
taloudellisiin velvoitteisiin, jotka irtisanoutu-
van osapuolen on täytettävä siihen päivään
saakka, jona irtisanominen tulee voimaan.

37 artikla – Tallettajan tehtävät

Unescon pääjohtaja ilmoittaa tämän yleis-

respect to those States that have deposited
their respective instruments of ratification,
acceptance, approval, or accession on or be-
fore that date. It shall enter into force with
respect to any other State Party three months
after the deposit of its instrument of ratifica-
tion, acceptance, approval or accession.

*Article 35 – Federal or non-unitary
constitutional systems*

The following provisions shall apply to
States Parties which have a federal or non-
unitary constitutional system:

(a) with regard to the provisions of this
Convention, the implementation of which
comes under the legal jurisdiction of the fed-
eral or central legislative power, the obliga-
tions of the federal or central government
shall be the same as for those States Parties
which are not federal States;

(b) with regard to the provisions of this
Convention, the implementation of which
comes under the jurisdiction of individual
constituent States, countries, provinces or
cantons which are not obliged by the consti-
tutional system of the federation to take leg-
islative measures, the federal government
shall inform the competent authorities of
such States, countries, provinces or cantons
of the said provisions, with its recommenda-
tion for their adoption.

Article 36 – Denunciation

1. Each State Party may denounce this
Convention.

2. The denunciation shall be notified by an
instrument in writing, deposited with the Di-
rector-General of UNESCO.

3. The denunciation shall take effect twelve
months after the receipt of the instrument of
denunciation. It shall in no way affect the fi-
nancial obligations of the denouncing State
Party until the date on which the withdrawal
takes effect.

Article 37 – Depositary functions

The Director-General of UNESCO, as the

sopimuksen tallettajan ominaisuudessa järjestön jäsenvaltioille, 33 artiklassa tarkoitetuille järjestöön kuulumattomille valtioille sekä Yhdistyneille kansakunnille kaikista 32 ja 33 artiklassa tarkoitetuista ratifioimis-, hyväksymis- ja liittymiskirjojen tallettamisista sekä 36 artiklassa tarkoitetuista irtisanomisista.

38 artikla – Muuttaminen

1. Osapuoli voi ehdottaa muutoksia tähän yleissopimukseen osoittamalla pääjohtajalle asiaa koskevan kirjallisen tiedonannon. Pääjohtaja toimittaa tiedonannon kaikille osapuolille. Jos kuuden kuukauden kuluessa tiedonannon toimittamisesta vähintään puolet osapuolista vastaa pyyntöön myönteisesti, pääjohtaja esittelee ehdotuksen seuraavalle yleiskokoukselle keskusteltavaksi ja mahdollisesti hyväksyttäväksi.

2. Muutokset hyväksytään läsnä olevien ja äänestävien osapuolten kahden kolmasosan enemmistöllä.

3. Kun tähän yleissopimukseen tehdyt muutokset on hyväksytty, ne toimitetaan osapuolille ratifiointia, hyväksymistä tai liittymistä varten.

4. Muutokset tulevat voimaan niiden osapuolten osalta, jotka ovat ratifioineet tai hyväksyneet ne tai liittyneet niihin, kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun kaksi kolmanesta osapuolista on tallettanut tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettut asiakirjat. Niiden osapuolten osalta, jotka tämän jälkeen ratifioivat tai hyväksyvät muutoksen tai liittyvät siihen, kyseinen muutos tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun osapuoli on tallettanut ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa.

5. Edellä 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua menettelyä ei sovelleta muutoksiin, jotka on tehty komitean jäsenten lukumäärää koskevaan 5 artiklaan. Nämä muutokset tulevat voimaan niiden hyväksymisen yhteydessä.

6. Valtio, joka tulee tämän yleissopimuksen osapuoleksi sen jälkeen kun muutos on tullut voimaan tämän artiklan 4 kohdan mukaisesti, katsotaan, ellei se ilmaise eriävää mielipidet-

Depository of this Convention, shall inform the States Members of the Organization, the States not Members of the Organization referred to in Article 33, as well as the United Nations, of the deposit of all the instruments of ratification, acceptance, approval or accession provided for in Articles 32 and 33, and of the denunciations provided for in Article 36.

Article 38 – Amendments

1. A State Party may, by written communication addressed to the Director-General, propose amendments to this Convention. The Director-General shall circulate such communication to all States Parties. If, within six months from the date of the circulation of the communication, not less than one half of the States Parties reply favourably to the request, the Director-General shall present such proposal to the next session of the General Assembly for discussion and possible adoption.

2. Amendments shall be adopted by a two-thirds majority of States Parties present and voting.

3. Once adopted, amendments to this Convention shall be submitted for ratification, acceptance, approval or accession to the States Parties.

4. Amendments shall enter into force, but solely with respect to the States Parties that have ratified, accepted, approved or acceded to them, three months after the deposit of the instruments referred to in paragraph 3 of this Article by two-thirds of the States Parties. Thereafter, for each State Party that ratifies, accepts, approves or accedes to an amendment, the said amendment shall enter into force three months after the date of deposit by that State Party of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

5. The procedure set out in paragraphs 3 and 4 shall not apply to amendments to Article 5 concerning the number of States Members of the Committee. These amendments shall enter into force at the time they are adopted.

6. A State which becomes a Party to this Convention after the entry into force of amendments in conformity with paragraph 4 of this Article shall, failing an expression of

tään,

(a) näin muutetun yleissopimuksen osapuoleksi,

(b) muuttamattoman yleissopimuksen osapuoleksi suhteessa niihin osapuoliin, joita muutos ei sido.

39 artikla – Todistusvoimaiset tekstit

Tämä yleissopimus on tehty arabian, englannin, espanjan, kiinan, ranskan ja venäjän kielillä, ja nämä kuusi tekstiä ovat yhtä todistusvoimaisia.

40 artikla – Rekisteröinti

Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaisesti tämä yleissopimus rekisteröidään Yhdistyneiden kansakuntien sihteeristössä Unescon pääjohtajan pyynnöstä.

different intention, be considered:

(a) as a Party to this Convention as so amended; and

(b) as a Party to the unamended Convention in relation to any State Party not bound by the amendments.

Article 39 – Authoritative texts

This Convention has been drawn up in Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish, the six texts being equally authoritative.

Article 40 – Registration

In conformity with Article 102 of the Charter of the United Nations, this Convention shall be registered with the Secretariat of the United Nations at the request of the Director-General of UNESCO.